

VALITUS ALUEHALLINTO VIRASTON PÄÄTÖKSESTÄ

Haemme muutosta ao. päätökseen.

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTO VIRASTO

Päätös: Nro 182/2022

Dnro: LSSAVI/20670/2019

Päiväys: 29.11.2022

Asia: Pohjapadon rakentaminen Uihelanjokeen sekä joen alkuosan ja Eräjärven Luusuan ruoppaus Oriveden kaupungissa

Edellä mainittu päätös on kokonaan hylättävä, sillä Sirpa Vuohelainen Uihelän osakaskunnan puheenjohtajana on tehnyt hakemuksen Eräjärven Uihelänlahden kunnostukseen yhteisäluelain (Yhteisäluelaki 18.8.1989/758) toisen pykälän ja Uihelän osakaskunnan sääntöjen yhdeksännen pykälän vastaisesti.

Hänellä ei ole ollut valtuutusta tehdä kyseistä hakemusta ja käyttää osakaskunnan nimeä siihen.

Lisäksi päätös sisältää epämääräisiä aluemainintoja, mm. päätöksen sivulla 11/28 todetaan, että viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyydessä vesialueen kunnostustoimille haitattomin ajankohta on elo-syyskuussa.

Luontodirektiivi on kuitenkin voimassa läpi vuoden.

Litteenä on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 5.12.2022 kirjatut asiakirjat, jotka pyynnöstäni minulle lähetettiin. Useassa kohdassa mainitaan, että esitetyt selvitykset sisältävät useita epävarmuuksia.

LIITTEET

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston lisälausunto

Lupahakemus Eräjärven Uiherranlahden kunnostukseen

Yhteisen vesialueen osakaskunnan säännöt

Yhteisaluelaki 18.8.1989/758

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätös 29.11.2022 (Nro 182/2022, Dnro LSSAVI/20670/2019)

Aluehallintovirasto

Länsi ja Sisä-Suomi

Päätös

Nro 182/2022

Dnro LSSAVI/20670/2019

29.11.2022

ASIA

Pohjapadon rakentaminen Uiherlanjokeen sekä joen alkuosan ja Eräjärven luusuan ruoppaus, Orivesi

HAKIJA

Uiherlan osakaskunta

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Uiherlan osakaskunta on 27.12.2019 aluehallintovirastossa vireille pannes-
saaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt
lupaa pohjapadon rakentamiseen Uiherlanjokeen sekä joen alkuosan ja
Eräjärven luusuan ruoppaukseen Oriveden kaupungissa ja pysyvää
käyttöoikeutta hanketta varten tarvittaviin alueisiin sekä lupaa ryhtyä
hankkeen toteuttamista valmisteleisiin toimenpiteisiin ennen päätöksen
lainvoimaiseksi tulemistä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 3 luvun 3 § ja 1 luvun 7 §:n

HANKETTA KOSKEVAT LUVAT, PÄÄTÖKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Kaavoitustilanne ja suojelualueet

Hankealueella ei ole voimassa olevaa kaavaa, mutta alueella on valmis-
teilla Oriveden rantaosayleiskaava. Kaavaehdotuksessa hankealueella
on merkinnät MA (*maisemallisesti arvokas pelto-alue*), AM (maatilojen
talouskeskusten alue), M (maa- ja metsätalousvaltainen alue) ja RM-1
(300)/1 (matkailupalvelujen alue). Eräjärven luusua on merkitty kaava-
ehdotuksessa maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi ja EU:n luontodirek-
tiivin eliölajin esiintymisalueeksi.

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava. Siinä hankealueella
on merkintä maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema. Suunnittelu-
määräys on alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentami-

sessä ja käytössä tulee turvata ja edistää luonnon- ja kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Eräjärvellä sijaitsee Pekka Rosellin luonnonsuojelualue (YSA204692), noin 800 metrin etäisyydellä Uihierlanlahdelta koilliseen.

HANKKEEN SIJAINNIPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Uihierlanjoki sijaitsee Oriveden kaupungin Eräjärven kylässä noin 17 kilometriä Oriveden keskustasta kaakkoon. Hanke sijoittuu Uihierlanjoen alkuosaan ja Eräjärven luusuaan.

Eräjärveä käytetään pääosin virkistyskäyttöön ja järven rannoilla on useita ranta-asuntoja. Järven pinta-ala on 8,35 km² ja syvyyttä noin enimmillään noin 16 metriä. Eräjärven valuma-alueesta metsää on yli 70% ja peltoa lähes 20 %. Pellot vaikuttavat voimakkaasti järven tilaan.

Eräjärvi ja Uihierlanjoki kuuluvat Uihierlanjoen valuma-alueeseen (35.726), joka on osa Kokemäenjoen päävesistöä (35.).

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen tarkoitus ja yleiskuvaus

Hakijan mukaan umpeenkasvu sekä joen luusuassa, että itse jokiuomassa estää nykyisellään joen virkistyskäyttöä esimerkiksi kanoottimatkailun tarpeisiin. Ylirehevoittynyt Uihierlanlahti on palautettavissa aktiivisin hoitotoimin umpeenkasvun aiempaan vaiheeseen, jossa alueella pesivä ja muuttoaikaan oleskeleva linnusto on ollut nykyistä monilajisempi ja runsaslukuisempi. Hoitotoimien tavoitteena on ensisijaisesti parantaa vesi-, ranta- ja muiden kosteikkolintujen mutta myös muiden eläinryhmien sekä kasvilajien elinoloja.

Hankkeessa suunnitellun pohjapadon tavoitteena on estää Eräjärven vedenpinnan lasku, kun umpeenkasvaneeseen järven luusuaan avataan virtausreitti melontareitiksi.

Vesistötiedot

Eräjärvi kuuluu Kokemäenjoen päävesistöön (35). Se kuuluu Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueeseen. Vesienhoidon 2016-2021 vesienhoidon luokittelussa Eräjärven ja Uihierlanjoen ekologinen tila on luokiteltu luokkaan tyydyttävä. Myös vuosien 2022-2027 vesienhoitosuunnitelmassa Uihierlanjoen ja Eräjärven tila on tyydyttävä. Vedenlaatutietojen perusteella (kokonaisfosfori 26-38 g/l) Eräjärvi on rehevä järvi.

Eräjärven vedenkorkeudet (W) virtaamat (Q) ovat esitetty taulukossa 1. Tunnusluvut on laskettu vuosille 1992 – 2012.

Taulukko 1. Eräjärven vedenkorkeudet ja virtaamat.

Vedenkorkeudet	W (N60+m)	Virtaamat	Q (m ³ /s)
Ylivedenkorkeus HW	87.58	HQ	1.76
Keskimääräinen ylivedenkorkeus MHW	87.39	MHQ	1.22
Keskivedenkorkeus MW	87.10	MQ	0.56
Keskimääräinen alivedenkorkeus MNW	86.97	MNQ	0.17
Alivedenkorkeus NW	86.92	NQ	0.05

Eräjärvi on matala järvi (keskisyvyys 2,12 m), jolloin ravinteiden laimenustilavuus on varsin pieni ravinnekuormitukseen nähden. Suuren ulkoisen kuormituksen johdosta ravinnepitoisuudet nousevat herkästi korkeiksi. Järvi on lisäksi pinta-alaltaan varsin suuri (8,35 km²), jolloin tuulet sekoittavat koko vesimassaa pohjaa myöten. Eräjärven morfologiset ominaisuudet heikentävät ravinteiden sedimentoitumista järven pohja-sedimenttiin, mikä edistää järven rehevöitymistä. Mittauksien perusteella Eräjärvellä esiintyy hapettomuutta, joka lisää Eräjärven rehevöitymis-haittoja, koska fosfori ei pääse liukenemaan veteen pohjasedimenteistä hapettomissa olosuhteissa.

Eräjärvellä esiintyy ajoittain voimakasta leväkukintoa ja matalien rantojen ja salmien umpeenkasvua. Vesi on sameaa ja näkösyvyys on pieni. Veden lämpötila nousee herkästi kesäaikaan sameuden vuoksi etenkin aurinkoisella säällä. Lämpötilan noustessa myös perustuotanto kiihtyy pintavedessä. Voimakas levätuotanto nostaa Eräjärven pintaveden pH:n ajoittain lähelle yhdeksää. Emäksisessä pintavedessä myös fosforiyhdisteet voivat muuttua liukoiseksi fosfaattifosforiksi edistäen leväkasvua ja rehevöitymistä.

Eräjärvi on koekalastettu vuosina 2007 ja 2010. Kalayhteisön rakenne oli rehevöityneelle järvelle tyypillisesti särkikalavaltainen. Petokaloista kuha hyötyy rehevöitymisestä hauen ja ahvenen kustannuksella. Petokalojen osalta kuha olikin merkittävin laji Eräjärvessä ja petokalojen osuus etenkin painosaaliin osalta oli kohtalainen.

Uiherlanlahti Eräjärven länsiosassa on voimakkaasti umpeenkasvanut, pääosaksi tiheää järviruoikkoa kasvava kapea vesialue. Luonnonoloiltaan ja kasvillisuuden koostumukseltaan Uiherlanlahti voidaan jakaa kolmeen vyöhykkeeseen. Aivan lahden perukassa Uiherlanjoen suulla on noin hehtaarin laajuinen sokkeloinen vesialue, josta vesi virtaa jokeen, ja jolla kasvaa monipuolista ranta- ja vesikasvillisuutta. Alueen noin 300 metriä pitkää ja vajaat sata metriä leveää keskiosaa hallitsee yhtenäinen järviruovikko, jonka reunamilla kasvaa yksittäisiä pensaita ja koivuntaimia. Suualueen itäreunalla on pieni, runsaasti kelluslehtistä vesikasvillisuutta kasvava avovesipoukama sekä sitä reunustamassa viitisen hehtaaria laaja vetisempi järviruoko- ja järvikortevaltainen kasvusto. Leveä ruovikko jatkuu Uiherlanjoen luusuasta pitkin Eräjärven pohjoisrantaa.

Linnusto- ja viitasammakkoselvitys

Oriveden rantaosayleiskaavoituksen yhteydessä tehtiin luontoselvitys vuosina 2009, 2010 ja 2015. Eräjärven luusua kuului luontoselvityksen alueeseen. Eräjärven luusuassa tehtiin vuonna 2012 linnusto-, viitasammakko- ja sudenkorentoselvitykset.

Selvityksen mukaan alueella on alueen pienuus huomioiden keskimääräistä monipuolisempi pesimälinnusto, joten alue on ehkä jopa maakunnallisesti merkittävä. Linnustoselvityksen perusteella Uihierlanlahdessa pesi mahdollisesti tai todennäköisesti 26 lajia kosteikkolintuja (taulukko 2).

Taulukko 2. Vuoden 2012 selvityksessä Uihierlanlahdella havaitut lintulajit (todennäköinen tai mahdollinen pesintä).

Tavattu laji	Uhanalaisuus
Silkkiiikku	
Kaulushaikara	EU D1
Laulujoutsen	EU D1, vl
Haapana	vl
Tavi	vl
Sinisorsa	
Lapasorsa	
Punasotka	VU
Tukkasotka	VU, vl
Telkkä	vl
Ruskosuohaukka	EU D1
Ruisrääkkä	D1, vl
Nokikana	
Kurki	EU D1
Lehtokurppa	
Metsäviklo	
Keltavästäräkki	VU
Västäräkki	
Pensastasku	
Viitasirkkalintu	

Ruokokerttunen	
Viitakerttunen	
Rytikerttunen	
Pensaskerttu	
Punavarpunen	NT
Pajusirkku	

VU = uhanalainen (vaarantunut), NT = silmälläpidettävä, EU D1 = lintu-direktiivin liitteen I laji, vl = Suomen kansainvälinen vastuulaji

Pääosa tavatuista lajeista kuuluu kosteikkojen tyypillisiin vesi- ja ranta-lintulajeihin. Niistä yleisimpiä ja runsaimpia sekä karummillakin ranta-tyypeillä toimeen tulevia lajeja ovat esimerkiksi sinisorsa, tavi, telkkä ja västäräkki. Lisäksi alueella havaittiin vaateliaampia lajeja, kuten kaulus-haikara, ruskosuohaukka ja rytikerttunen. Monen pesivän lintulajin reviiri on jokiuoman pohjoispuolella ruovikossa ja muussa kasvustossa.

Uiherlanlahdella on runsas viitasammakkokanta. Tärkeimmät havaitut soidinalueet ovat alueen pohjoisreunalla ja sillan itäpuolella.

Sudenkorentolajisto on alueen järville tyypillinen. Sirotytönkorento esiin-tyi tavallista runsaampana ollen selkeä valtalaji hentosudenkorenoista. Aitosudenkorentojen valtalaji oli ruskohukankorento. Täpläkiiltokorento oli tavallista runsaampi lahden rantaniittyjen ja läheisen pellon päällä. Selvityksen varsinaisista kohdelajeista selvitysalueella esiintyivät ilmei-sen runsaana täplälampikorento ja vähälukuisempaan lummelampiko-rento. Koko pohjoisranta vesirajasta 30–50 m leveydeltä on täplälampi-korennolle sopivaa elinympäristöä, mutta jopa pääosa lahdesta saattaa olla lajille sopivaa.

Vesi- ja ranta-alueiden käyttö

Lähes koko Eräjärven rantaviiva on merkitty yleiskaavoitettavaksi ranta-alueeksi. Oriveden kaupungin rantaosayleiskaava on tällä hetkellä vielä valmisteluvaiheessa. Uiherlanlahden alue on merkitty maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi. Eräjärvellä on useita ranta-asuntoja, joille järvellä on suuri virkistyskäyttöinen hyöty. Järveä käytetään uimiseen, venei-lyyn, kalastukseen ja metsästykseen.

Suoritettavat toimenpiteet ja rakenteiden tekninen kuvaus

Uiherlanlahdella kaivetaan hakemuksen liitteenä olevan kartan "*Eräjär-ven luusuan ja Uiherlanjoen yläosan kunnostus Orivesi*" (päiväty 11.11.2019) mukaisesti virtausuoma. Uiherlanlahdella tehdään um-peenkasvaneelle alueelle uomia, joilla erotetaan linnuille pesintäsaarek-keita. Saarekkeiden viereen tehdään kelluvia lintujen pesintälauttoja.

Virtausuoman kaivun vuoksi Eräjäven vedenpinta saattaisi laskea, joten Uihjerlanjokeen tehdään pohjapato. Pato tehdään moreenista. Patoon asennetaan tiivistysydin kyllästetystä puusta, korkeapainelaminaatista tai teräksestä tai vastaavasta materiaalista. Padon virtauskynnyksen leveys on 21,00 m ja kynnyksen korkeus reunoilla N60+87,10 m ja keskellä N60+86,90 m. Patoon rakennetaan 1,00 m leveä loivan v:n muotoinen alivirtaama-aukko, jonka alimman kohdan korkeus N60+86,75 m.

Eräjärventien ja padon väliselle alueelle tehdään uomaperkaus. Perkaus tehdään niin sanottuna tulvatasannekaivuna, jossa itse uoma ei kaiveta, mutta uoman pohjoispuolelle tehdään tasanne, johon vesi nousee virtauksen kasvaessa. Tasanteen tarkoitus vähentää uomaeroosiota ja täten pienentää uomasta aiheutuvaa kuormitusta. Tasanne myös poistaa Eräjärvestä tulevaa kiintoainesta.

Työ voidaan tehdä kesä- tai talvityönä lintujen pesintäajan ulkopuolella. Työ tehdään mahdollisimman pienen virtaaman aikana ja väliaikaisesti uoma voidaan katkaista työpadolla, jonka läpi vesi ohjataan halkaisijaltaan 250 mm putkella. Uoman kaivu tehdään siten, että lopuksi kaivetaan uoman alaosa ennen maantiesiltaa. Hakija mukaan vesistöä voidaan käyttää kunnostuksen aikana normaaliin tapaan.

Hakija arvioi töiden kestävän 3–4 viikkoa.

Ruoppausmassojen läjitys ja niiden valumavesien hallinta

Perkausmassojen lopullinen läjityspaikka ratkaistaan urakan toteutusvaiheessa. Ensisijaisesti massat sijoitetaan kaivukohdan kiinteistön maa-alueelle. Massoja voidaan lisäksi sijoittaa maankaatopaikoille, joilla on lupa ja valmius ottaa vastaan vesipitoista ja osittain kivistä ruoppausmassaa. Massat sijoitetaan läjitysalueille siten, että massoista ei huuhtoudu samentumista aiheutuvia maa-aineksia veteen.

Maalta ja jään päältä ruopattaessa kaivumassat kuormataan suoraan maansiirtokalustoon ja kuljetetaan läjitysalueelle. Työlautalta tai ruoppausaluksella kaivettaessa massat voidaan kuljettaa rantaan joko proomulla tai pumppaamalla putkea pitkin. Imuruoppauslietteet johdetaan paineputkea pitkin suoraan ruoppauskohteesta läjitysalueelle. Läjitysalueilta poistetaan tarvittaessa puusto. Mikäli havaitaan, että läjitettyä lietettä valuu järveen, on läjitysalueen maaperästä muotoiltava pengerrä estämään valumien syntyminen. Massat maisemoidaan maisemaan sopiviksi massojen kuivamisen jälkeen.

Kiinteistötiedot

Uoma kasvillisuuden läpi tehdään kiinteistöllä 562-440-876-1 pohjapato, uoman tulvatasanne ja pesintäsaarekkeet tehdään kiinteistöille 562-440-876-1 ja 562-449-876-1. Hakemuksen mukaiset kiinteistönnumerot 562-440-876-1 ja 562-449-876-1 ovat lakanneet 21.4.2020 ja ne on yhdistetty. Uusi kiinteistötunnus on 562-876-1-1.

Hankkeen vaikutukset

Hankkeella parannetaan veden virtausta Uihelanjoen luusuassa. Hakijan mukaan tämä avaa vesikulkuyhteyden Eräjärveltä Längelmävedelle mahdollistaen yleisen vesiliikenteen ohella mm. kanoottimatkailun kehittämisen alueella. Eräjärven veden laatuun ei arvioida syntyvän vaikutuksia. Kaivutöiden aikana vesi samentuu väliaikaisesti, mutta samentuminen loppuu pian töiden päättymisen jälkeen.

Hakijan mukaan toimenpiteet vähentävät Uihelanjoen eroosiota ja siten kuormitusta. Uihelanjoen alaosalle suunnitellut kunnostustoimet hyötyvät kiintoaineen kulkeutumisen vähentymisestä.

Virtauksen lisääntyminen lahti- ja luusua-alueella monipuolistaa aluetta maisemallisesti synnyttäen uusia virta-alueita. Suunnitellut toimet myös rikastuttavat niin vesi- kuin maa-alueiden elinympäristöjä, etenkin osana linnuston tarpeisiin suunniteltuja muita kunnostustoimia. Linnustolle suunnatut toimenpiteet lisäävät alueella lintujen suosimia suojaisia pesintä- ja elinympäristöjä.

Hakija arvioi, ettei hankkeella ole haitallisia vaikutuksia luonnonsuojelu-arvoihin. Mahdolliset ruoppaukset ajoitetaan viitasammakon lisääntymisen ja talvehtimisen kannalta mahdollisimman ihanteelliseen aikaan eli loppukesään/alkusyksyyn. Arviolta koko pohjoisranta vesirajasta 30–50 m leveydeltä on täplälampikorennolle sopivaa elinympäristöä, mutta jopa pääosa lahdesta saattaa olla lajille sopivaa. Näin ollen hoitotoimet vaikuttavat hakijan mukaan vain osaan populaatiota ja oikein tehtynä eivät ainakaan haittaa lajien pitkäaikaista esiintymistä alueella.

Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi ja arvio vahingoista

Haittoja minimoidaan erityisesti työjärjestyksellä. Kaivutoimet tehdään sellaisessa järjestyksessä, jossa kiintoaineen vapautuminen vesialueelle jää mahdollisimman vähäiseksi. Kaivu tehdään mahdollisuuksien mukaan alhaisen vedenkorkeuden aikana.

Hankkeen hyödyt ja edunmenetykset

Hankkeen ansiosta joen virkistyskäyttömahdollisuudet paranevat. Hakija listaa yleisiksi hyödyiksi Eräjärven Kehittämisyhdistyksen ja Eräjärven Urheilijoiden on Eräjärven luontomatkailun kehittämishankkeet, joissa Uihelanjokea voitaisiin hyödyntää melontaan ja soutuveneilyyn. Jokea voitaisiin myös kunnostuksen jälkeen hyödyntää pysähdys- ja uima- paikkana Längelmäveden ympäri menevillä pyöräily- ja moottoripyöräreiteillä. Kunnostettuna joki tarjoaisi myös hyvät ongintapaikat kaikille kalastuksen harrastajille ja Oriveden Onkijoiden järjestämään toimintaan.

Yksityisinä hyötyinä hakija listaa joen varsien asukkaiden parantuneet veneilymahdollisuudet. Myös Uihelan yrittäjät voisivat hyötyä kunnostuksesta. Esimerkiksi luontomatkailuyrittäjä ja matkailutilan pitäjä hyötyvät joen virkistyskäyttömahdollisuuksien paranemisesta. Kunnostus tuottaa myös maisemallista arvoa.

Hakija arvioi, että hankkeesta ei aiheudu yksityisiä tai yleisiä menetyksiä.

Tarkkailu

Hakija esittää tarkkailua tehtävän Eräjärvestä ennen kunnostusta ja kunnostuksen jälkeisenä vuonna seuraavalla tavalla:

Näytteet otetaan kerran sulan veden aikana (kesä-elokuussa) ja kerran talvella. Näytteistä analysoidaan sameus, väri, lämpötila, happi, happi-%, alkaliniteetti, kokonaisfosfori, fosfaattifosfori, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, nitraatti- ja nitriittitypen summa, pH, kiintoaine, sähkönjohtavuus ja rauta.

Järven pintakerroksesta kesällä mitataan lisäksi a-klorofylli. Tarkkailu voidaan yhdistää muihin alueen tarkkailuihin tai hyödyntää muiden tarkkailujen tuloksia. Työn aikana seurataan veden samentumista tarkkailemalla näkösyvyyttä noin 100 etäisyydellä työkohteesta. Vedenpinnan korkeuksia seurataan 5 vuoden ajan noin kerran viikossa. Tulva-aikana seuranta tulee tehdä tiheämmin.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (www.avi.fi/lupatietopalvelu) 16.6.–23.7.2020.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Oriveden kaupungin verkkosivulla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon

- Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat- vastuualueelta,
- Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri- vastuualueelta,
- Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselta
- Oriveden kaupungilta sekä
- Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

1) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualue on lausunnossaan todennut, että ELY-keskus pitää hakemuksessa esitettyä Eräjärven nykyisten veden pinnantasojen säilyttämiseen tarkoitettua pohjapatoa tulvatasanteineen mahdollisena ratkaisuna tasaamaan luusuan kunnostustyöstä mahdollisesti aiheutuviin virtaamamuutoksiin Uihierlanjoessa. Pohjapadon lupakäsittelyssä pitää kuitenkin huomioida se, ettei kalankulkua oleellisesti heikennetä tai estetä Uihierlanjoen ja Eräjärven välillä. Pohjapadon asianmukaisesta kunnossapidosta tulee huolehtia luvan saajan toimesta.

Ruoppauksissa tulee huomioida ruoppausmassojen sijoittaminen niin, että niitä ei sijoiteta vesistövaikutuksien piiriin eikä läjittämällä saa heikentää tai hävittää erityisesti suojeltujen eliölajien levähdys- ja lisääntymispaikkoja. Maa-alueella ruoppausmassat tulee maisemoida ympäristöön sopivaksi. Hankkeelle myönnettävässä luvassa tulee olla varmistettuna, ettei vesistössä kulkevia kaapeleita ja johtoja vahingoiteta tai rikota työn toteutuksessa.

Sekä pohjapadon rakentamisessa että ruoppauksen toteuttamisessa tulee huomioida se, että työn toteuttamisjärjestys on vesistön ja luonnon arvojen näkökulmista haitattomin. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tämä tarkoittaa sitä, että hankkeen rakentamistyöt ajoitetaan elosyyskuulle, jolloin vesistön virkistyskäyttö on vähäistä ja ajankohta on vähiten haitallinen alueen luontoarvoille.

Alueen luontoarvot

Oriveden Eräjärven Uihierlanjoen ja -lahden kunnostustoimien selostus 2019 ja 2013 laadittu kunnostussuunnitelma perustuvat vuonna 2012 hanketta varten laadittuihin luontoselvityksiin (linnusto, viitasammakko ja korennot). Hakemuksen liitteenä on myös Oriveden rantaosayleiskaavan luontoselvityksen täydennys vuodelta 2015, mutta siihen ei sisälly kartoitustietoja hankealueelta. Osayleiskaavan luontoselvityksessä vuodelta 2009 Uihierlanjoki on mainittu vesisiipan ruokailualueena ja linnustollisesti mielenkiintoisena alueena. Oriveden rantaosayleiskaavaehdotuksessa Uihierlanlahti ja joen suualue on merkitty merkinnällä sl-1, jota koskee määräys EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) eliölajin elinympäristö. (Merkinnällä on osoitettu EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) eliölajien esiintymisalueet. Lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat luonnonsuojelulain (49§) nojalla suojeltuja.)

Uihierlanlahti on myös maakunnallisesti arvokas lintukohde (MAALI-hanke, BirdLife ry). MAALI-kohteen kuvauksessa on ilmoitettu pesimälajeina myös luhtakana ja luhtahuitti, joita ei ilmeisesti havaittu 2012 linnustonselvityksessä.

Hakija on vastauksessaan AVIn täydennyspyyntöön 18.5.2020 maininnut, että luontodirektiivin mukaisten lajien esiintymisalueet on tarkoitus varmistaa ennen töiden aloitusta. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan aiempia, vuonna 2012 tehtyjä selvityksiä ei voida enää pitää kunnostussuunnitelman toteuttamisen kannalta ajantasaisina.

Selvityksiä on tarpeen päivittää ennen luvan myöntämistä etenkin viitasammakon ja luontodirektiivin korentojen nykyesiintymisen laajuudesta ja sijainnista alueella. Pohjapadon suunniteltu sijaintipaikka ei myöskään ole sisältynyt aiempien selvitysten selvitysalueeseen. Ilmakuvatarkastelun perusteella suunnitellun padon sijaintipaikan ympäristössä uoman pohjoispuolella oleva ranta-alue/niitty näyttää olevan altista kevättulville, jolloin viitasammakon soidintaminen alueella ei ole poissuljettua. Mikäli alueen soveltuvuutta viitasammakolle ei voida alueen ominaispiirteiden perusteella asiantuntijatarkasteluna poissulkea, on myös tältä alueelta tarpeen selvittää viitasammakon esiintyminen. Linnuston osalta aiempaa selvitystä on tarvetta täydentää tiedoilla lintulajien esiintymisessä mahdollisesti tapahtuneista muutoksista hankealueella (tässä yhteydessä kannattaa tarkistaa myös mahdolliset Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen lintuhavaintotiedot). Kunnostussuunnitelma on tarpeen päivittää uusien tietojen perusteella.

Aiempien selvitysten ja 2013 kunnostussuunnitelman laatimisen jälkeen on julkaistu raportti, jossa kuvataan luontodirektiivin liitteen IV a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen määritelmät, lajeihin vaikuttavia tekijöitä, ja kuvataan inventointimenetelmät lajikohtaisesti (Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278). Selvityksissä tulee nykyisin ottaa huomioon raportin inventointiohjeistus, esim. korentojen osalta inventointi ohjeistetaan tehtäväksi kiertämällä rantakasvillisuus (ruovikko) veneellä järven (vesistön) puolelta. Vuonna 2012 korentoselvitykset on ilmeisesti tehty vain rannan puolelta kiikaroimalla (jolloin ruovikko peittää näkyvyyttä), eikä lajien esiintymisen laajuutta ja lisääntymisreviirien sijaintia ole kartoitettu vesistön puolelta.

Viitasammakon, lumme- ja täplälampikorenon lisääntymis- ja levähdyspaikat voivat määritelmien mukaan sisältää melko laajojakin alueita. Kunnostussuunnitelman toteutettavuuden kannalta on oleellista, että muuttavat toimenpiteet sijoitetaan luontodirektiivin liitteen IV a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikoilla erityisesti ko. lajien lisääntymiseen käytämien alueiden ulkopuolelle, sekä lintujen vakiintuneiden pesäpaikkojen ulkopuolelle. Tässä yhteydessä tulee huomioida erityisesti nykyiset mutta myös aiemmin havaitut lisääntymispaikat sillä aiempien kokemusten mukaan myös lajien lisääntymiseen käyttämien alueiden laajuus voi vaihdella vuosittain. Aiemmasta korentoselvityksestä ei ilmene tarkemmin missä kohden sijaitsevat luontodirektiivin lajien kannalta oleelliset lisääntymisreviirit, jotka ovat erityisesti tarpeen huomioida kunnostuksen suunnittelussa.

Kunnostussuunnitelman selostuksen mukaisiin toimenpiteisiin sisältyy jo aiempien selvitysten perusteella joitakin toimenpidealueita, jotka todennäköisesti vaikuttavat viitasammakon ja luontodirektiivin korentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin heikentävästi. Uiherranjoen kasvillisuuteen ruopattavaksi suunniteltu uoma kulkee tien itäpuolella havaitun viitasammakon lisääntymisalueen läpi, ja ruopatun uoman pohja on suunniteltu sorastettavaksi. Lintujen pesimäsaarekkeiden erottamiseksi suunnitelluista ruopattavista uomista keskimmäinen näyttää sijoittuvan lähes kiinni viitasammakon v. 2012 todettuun lisääntymispaikkaan. Vi-

tasammakon osalta tulee ottaa huomioon heikentävänä tekijänä myös uomien ja allikoiden ruoppauksen mahdollisesti aiheuttama kalaston pääsyn helpottuminen viitasammakon lisääntymispaikoille ja siitä aiheutuva saalistukselle altistumisen lisääntyminen. Eteläisin ruopattava pesimäsaareke-uoma puolestaan sijoittuu aivan 2012 havaitun lumme-lampikorenon esiintymispaikan viereen.

Ruoppauksissa tulee lähtökohtaisesti jättää riittävä suojavyöhyke luontodirektiivin lajien lisääntymispaikkoihin. Mikäli tämä ei ole kaikilta osin mahdollista ja lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin aiheutuisi suunnitelluista toimista esim. osittaista heikennystä, tulee kunnostussuunnitelmassa vastaavasti pystyä osoittamaan ja perustelemaan esim. lieventävien/parantavien, ns. CEF-toimien avulla, että lajin lisääntymis- ja levähdyspaikan ekologinen toimivuus ei kokonaisuutena heikkene (Euroopan komission ohje, Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the 'Habitats' Directive 92/43/EEC" (final version Feb 2007)). Lieventäviä toimia voivat olla esim. viitasammakolle soveliaiden lampareiden kaivaminen umpeenkasvaneille alueille (huomioiden lintujen pesäpaikat ja direktiivilajien lisääntymispaikat). Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on mahdollista ainoastaan ELY-keskuksen myöntämällä poikkeusluvalla. Heikentämiselle ei ole lainsäädännössä asetettu alarajaa.

Kunnostukset tulee toteuttaa sellaisena ajankohtana, jolloin niistä aiheutuu lajistolle mahdollisimman vähän haittaa. Kunnostustoimenpiteet tulee ajoittaa lintujen herkimmän pesimäajan (15.4.–15.7.) ulkopuolelle, mutta mahdollisten laulujoutsenen, kaulushaikaran ja kurjen pesäpaikkojen läheisyydessä toimenpiteet tulee toteuttaa vasta 31.8. jälkeen. Lisäksi lintujen tunnetut pesimäpaikat tulee jättää toimenpiteiden ulkopuolelle. Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyydessä vesialueen kunnostustoimille haitattomin ajankohta on elo-syyskuussa.

Oriveden Eräjärven Uiherranjoen ja -lahden kunnostussuunnitelmassa 2013 kunnostuksen vaikutuksia lajistoon on ehdotettu seurattavaksi. Myös ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kunnostuksen vaikutuksista linnustoon ja luontodirektiivin lajeihin olisi suositeltavaa tehdä seurantaa.

Vuonna 2013 laadussa kunnostussuunnitelmassa kaivettavaksi esitettyjä allikoita näyttäisi sijoittuvan osin v.2012 viitasammakon lisääntymispaikkojen päälle. Kunnostushanketta koskevan selostuksen (11.11.2019) perusteella jää hieman epäselväksi onko näitä allikoita tarkoitus toteuttaa. Allikoita ei mainita kuvatussa toimenpiteissä tai kirjoissa, mutta tekstissä kuitenkin todetaan pienimuotoisten allikoiden kaivamisen todennäköisesti hyödyttävän viitasammakkoa.

Vesistötarkkailusuunnitelma

Hakemuksessa esitettyä vedenlaadun seurantaa ELY-keskus pitää riittävänä sillä tarkennuksella, että vesinäytteenotossa tulee ottaa vesipatsaasta 1 m näyte, välivesi ja alusvesi (metri pohjan yläpuolelta). Työn aikaista samennusta ja sen leviämistä tulee seurata esitetyn mukaisesti

silmämääräisesti hankealueelta noin 100 metrin päähän perustettavalta pisteeltä. Havainnot kirjataan päivittäin asteikolla 0-3, (0=ei samentumista, 1=vähäisesti samentumista, 2=paljon samentumista, 3=erittäin paljon samentumista).

Vedenpinnan korkeuksien seuraamiseksi Eräjärven luusuan alueelle tulee asentaa helposti saavutettavaan paikkaan veden pinnan korkeusasteikko, josta korkeustiedot kirjataan ylös. Seurantaa tehdään vähintään kolmen vuoden ajan vähintään kerran kuukaudessa ja huhti-toukokuussa vähintään kerran viikossa.

Hankkeen täydennetty vesistötarkkailusuunnitelma tulee esittää valvontaviranomaiselle ennen rakennustyön aloittamista. ELY-keskukselle tulee määrätä mahdollisuus tarvittaessa tarkentaa tarkkailusuunnitelmaa.

Tulokset toimitetaan vuosittain tai erikseen pyydettyäessä ELY-keskukselle ja kunnalliselle ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Valmistelulupa

ELY-keskus katsoo, että hankkeelle ei tule myöntää valmistelulupaa ennen kuin lausunnossa esitetyt luontoarvoja koskevat asiat ovat huomioitu lupahakemuksessa.

ELY-keskus haluaa antaa vielä lisälausunnon lupahakemuksesta hankkeen luontoarvoja koskevien lisäselvitysten jälkeen.

2) Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousyksikkö on lausunnossaan todennut, että vesilain mukainen lupa hankkeelle voidaan myöntää. Hanke aiheuttaa lyhytaikaista veden samentumista, mutta ennalta arvioiden hanke ei aiheuta kompensoitavaa haittaa kalataloudelle. Hanke parantaa Uiherranjoen tilaa. Suunnitelman mukainen pohjapato mahdollistaa kalojen vaellukset Eräjärven ja Uiherranjoen välillä.

3) Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue on todennut, ettei se lausu asiassa.

4) Oriveden kaupungin ympäristölautakunta on Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena lausunnossaan todennut, ettei sillä ole huomautettavaa Eräjärven Uiherranlahden kunnostussuunnitelmasta. Hankkeen vaikutuksia Eräjärven ja Uiherranjoen tilaan tulee tarkkailla lupaehtojen mukaisesti. Tarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

5) Kiinteistön 562-440-2-62 omistajat ovat todenneet, että he pitävät erittäin huonona suunnitelmaa, jossa pohjapadon rakentamista ehdotetaan Eräjärventien länsipuolelle.

Perustelut:

Pohjapadon suunnitellulla paikalla maasto on liian alavaa ja pato nostaisi Uihelanjoen pintaa varsinkin keväisin lähistön tonteille ja mahdollisesti myös Salmenrannan tielle. Pelkäämme myös, että Eräjärven pinta laskee jos pato tehdään suunniteltuun paikkaan.

Halvempi ja helpompi ratkaisu olisi rakentaa pohjapato Eräjärventien itäiselle puolelle. (Eli Eräjärven puolelle). Sillan kupeessa on korkeamat penkereet ja kovempi maaperä. Järven pinnan korkeuserot eivät haittaisi siinä määrin sillan kupeessa. Vesirajaan pääsee nykyisinkin raskaalla kalustolla.

Muuta muistutettavaa

Eräjärven Uihelanjoen suu ja lahdenpoukama on pahasti umpeenkasvanut ja mahdollisen joen avaamisen yhteydessä myös lahtea olisi ruopattava runsaan kasvillisuuden (ulpukan) poistamiseksi. Pelkkä jokiuoman avaaminen ei riitä. Tämä osuus jää suunnitelmassa hieman epämääräiseksi. (Ruoppauksesta kyllä puhutaan, mutta miten ja missä laajuudessa ruoppausta toteutetaan käytännön tasolla?) Jos alueelle kaavaillaan esim. kanoottivirkistysreittiä, olisi joen suulle myös päästävä järveltä kanootilla. Ranta-asukkaiden kannalta tilanne on nykyisellään kestämaton. Ulpukoiden niitto olisi tehtävä joka kesä ainakin kaksi kertaa, eikä sellaiseen ole yksittäisellä ranta-asukkaalla taloudellista mahdollisuutta. Itse olemme tilanneet lahden niiton nyt jo seitsemän kertaa ja tilanne vain pahenee vuosi vuodelta. Yksi niittokerta maksaa noin 1400 euroa. (Kasvillisuutta on niin paljon, ettei niitto onnistu kotikonttein. Niittoa ei voi myöskään tehdä kahlaamalla järvestä, sillä järven pohjassa on niin syvä ja pettävä mutakerros, että niittoa on mahdotonta tehdä).

Pelkäämme, että jos pohjapato rakennetaan nyt suunniteltuun kohtaan, budjetti karkaa käsistä ja Eräjärven järvenpuoleinen ruovikko jää raivaamatta ja jokiuoma avaamatta. Puhumattakaan lahden vesikasvillisuuden poistosta.

Olemme muuttaneet asumaan Eräjärven rantaan keväällä 2012 ja jo tuolloin puhuttiin, että Uihelanjoen kunnostaminen alkaa aivan kohta. Tästä on nyt jo yli kahdeksan vuotta!

6) Kiinteistön 562-449-2-30 valtuutettu edustaja on jättänyt muistutuksen, jossa todetaan seuraavaa:

Yhteisen vesialueen osakaskunnan säännöt 9§ osakaskunnan päättävältä käyttäjä osakaskunnan kokous ja 7§ osakaskunnan kokouksessa päätetään alueen tai sen osan käytöstä muuta tarkoitusta kuin kalastusta varten. Ohessa kopio edellä mainittuihin hankkeisiin lupahakemuksen tekemisestä. Osakaskunnan kokous ei ole päättänyt, koska Uihelan osakaskunnan hakemus edellä mainittujen toimenpiteisiin on sääntöjen vastaisena hylättävä.

Ensin rahoituspuoleen muistio 16.5.2018. Oriveden kaupunginvirasto 2.5.2018. Eräjärven kunnostustoimenpiteiden toteuttamismahdollisuuksia koskeva kokous. Kohta 3. Osakaskunnat ovat säästäneet varoja,

joilla hanke on mahdollista toteuttaa, jos hankkeeseen saadaan 50%:n valtionavustus. Missä päätökset ja säästöt ja minkä verran?

Muistio 10.10.2018.

4.10.2018 Erälinna, ohessa kopio (ei tullut kokouskutsua/ilmoitusta joki-varren kiinteistön omistajalle. Talja Viteli lähetti pyytämäni kokouspöytäkirjan).

Sami Moilanen selosti Pirkanmaan ELY:n mahdollisuuksia vesistökuunnostusten avustamiseen. Hän kertoi, että aluehallintaviraston lupamaksu on noin 13000 euroa!

Eräjärven Luusuan ja Uuherlanjoen kunnostussuunnitelman insinööri-toimisto Jami Ahon ilmoittama hankkeiden kustannusarvio on 95435 euroa (ohessa kopio). Netissä ilmoitetaan summaksi yli 100 000 euroa.

Puheenjohtaja Sirpa Vuohelainen vastauksena hakemuksen täydennyspyyntöön osakaskunta esittää mm. seuraavaa:

Kohta 4. Hankeen ansiosta joen virkistysmahdollisuudet paranevat:

- jokea voidaan hyödyntää melontaan ja soutuveneilyyn
- hyödyntää pysähdys- ja uimispaikkana
- yksityisiä hyötyjä ovat joen varren asukkaat, jotka pääsevät veneellä Eräjärveen?

Tämä on perätöntä tietoa, koska se on suuremmalle osalle jokea mahdotonta, koska joki on kulkukelvotonta.

Muistio 16.5.2018

Aika 2.5.2018

Oriveden kaupunginvirasto

Kohta 3.

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys Ry on lausunnossaan pitänyt luonnon kannalta parhaana, että hyväksi lintujen pesimäalueeksi muodostuneen ruovikon annettaisiin olla sellaisenaan.

Mihin on unohtunut rauhoitettujen viitasammakon ja erään korentolajin elinalue tällä suunnitellulla toimenpidealueella? Ko. lajit todettiin tehdyllä tutkimuksella.

Kokousmuistio

16.5 2018

2.5.2018

Oriveden kaupunginvirasto

Kohta 3.

"Jos Uihierlanlahdelle/Uihierlanjoen vahvasti umpeenkasvaneelle suu-alueelle muodostetaan avouoma., se nopeuttaa virtausta, mikä aiheuttaisi todennäköisesti Eräjärven pinnan laskua nykyisestä tasostaan erityisesti vähävetisinä jaksoina (esimerkiksi loppukesällä), joten myös suunnitelman mukainen pohjapato tarvitaan estämään järven pinnan laskua nykyiseltä tasoltaan. Järven pinnan lasku lisäisi matalien ranta-alueiden umpeenkasvua ja heikentäisi matalien rantojen virkistyskäyttöarvoa. Jos uomaa ei tehdä, on mahdollista, että Uihierlanlahden kasvillisuus aiheuttaa vähitellen lisää padotusta Eräjärveen ja tulvakorkeuden nousua. Tämä todettiin olevan tärkein peruste uoman tekemiselle."

Järven pinnan laskun lisäksi se aiheuttaisi myöskin joen vesimäärän vähenemiseen. Hakemuksessa rakennettavaksi ehdotetusta pohjapadosta on korostettu ettei ole tarkoitus nostaa järven vedenpintaa. Patojahan rakennetaan aina estämään veden kulkua eli tässä tapauksessa estämään veden kulkua Uihierlanjoessa. Edelleen olisi tarkoitus aukaista esimerkiksi kanootilla kuljettava uoma jokisuun ravinteita "syövän" kasvillisuuden läpi, josta Eräjärven saastunut ravinteikas vesi pääsisi vapaasti liikaamaan Längelmäveden vettä.

Hakemuksessahan puututaan vertauskuvainnollisesti itse tautiin eikä itse taudin aiheuttajaan rehevöitymiseen järven ravinnerikkaaseen saastuneeseen veteen.

On edesvastuutonta, jos hakemus hyväksytään ja Eräjärven saastunut "kuravesi" päästetään vapaasti liikaamaan Längelmävetä.

Tämähän on ensisijaisesti Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen asia eli toimia nimensä mukaisesti ja suojella vesistöjä.

Kysyin Aluehallintovirastosta onko heiltä lähetetty kuulutusta Uihierlan osakaskunnan hakemuksesta muistutuksen tekomahdollisuudesta.

Ei ollut, vaikka heiltä on ollut esimerkiksi Heikki Holsti Erälinnassa 4.10.2018, 2.5.2018 Oriveden kaupunginvirastossa ja hakemusasiaa käsiteltävässä kokouksessa.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on selityksessään todennut, että vastauksena kiinteistön 562-440-2-62 muistutukseen, jossa pelätään veden nousua Salenrannantielle ja lähistön tonteille, että muistuttaja ei ole ottanut huomioon, että tulvavettä varten joen pohjoispuolelle Mäki - Ruokosen tilan maalle kaivetaan tulvatasanne. Salmenrannan tiellä ja joen eteläpuolella maasto on korkeampaa, joten tulva ei sinne ulotu. Muistuttaja ehdottaa pohjapadon rakentamista sillan kupeeseen: maaperäkairauksissa kohta on todettu letoksi, kairaa oli 5 metriä eikä pohjaa vielä löytynyt. Pato sillan kupeessa estäisi joen varren asukkaille veneilyn Eräjärvelle. Muistuttaja toivoo koko Uihierlanlahden ruoppaamista, koska asuu lahden rannalla, hank-

keessa ei ole tarkoitus raivata lahtea koko laajuudeltaan eikä yksityisiä rantoja.

Kiinteistön 562-449-2-30 muistutukseen hakija vastaa, että muistuttajan kiinteistö ei ole toimenpidealueella, vaan joen rannalla noin kahden kilometrin päässä Längelmäveden tuntumassa. Muistuttaja pitää hake-musta sääntöjen vastaisena. Nykyisen Uihelanjoen kunnostushanke on aloitettu jo vuonna 2010 suunnitteluhankkeella, joka saatiin päätökseen 2012, sen jälkeen hanketta on viety eteenpäin eri sidosryhmien yhteistyöllä ja hankesuunnitelmien tarkennuksilla, ympäristölupahakemus on yksi vaihe hankkeen toteuttamisessa. Uihelanjoen kunnostushanke on pantu vireille jo 1960-luvulla ja jo silloin on tehty ensimmäiset kunnos-tussuunnitelmat. Hanketta viedään eteenpäin aiemmilla päätöksillä, kunnes toisin päätetään, esimerkiksi luopua hankkeesta. Hankkeen to-teuttamiseen haetaan aikanaan ELY:n 50 %:n avustus. Hankkeen oma osuus on tarkoitus rahoittaa osakaskuntien, kaupungin ja yritysten va-roilla, lisäksi omarahoitusosuuteen hyväksytään talkootyö, joka on sekä henkilö- että konetyötä. Muistuttaja pitää osakaskunnan vastausta joen virkistyskäytöstä täydennyspyynnössä perättömänä, koska joki on kul-kukelvotonta. Joki on nyt kulkukelvotonta, mutta kunnostustoimien jäl-keen toimenpidealue (ei siis koko joki) on virkistystoimintaan soveltu-vaa. Alueelle on tehty luontokartoitus, joka otetaan huomioon kunnos-tustoimissa. Eräjärven tila on todettu tyydyttäväksi, joten vesi ei ole "ku-ravettä". Ruoppauksen aikana tulee olemaan lyhytaikaista veden sa-mentumista. Eräjärven osalta on puututtu myös syihin, joilla järven tilaa saadaan paremmaksi, järveen laskeviin ojiin on tehty maan- ja metsän-omistajien toimesta laskeutusaltaita, myös muu maatalouden aiheutta-ma kuormitus on vähentynyt suojakaistoilla eikä karjatilajoja ole enää rannoilla. Osakaskunta toteaa lopuksi, että vuonna 2012 valmistunut kunnostussuunnitelma on Kokemäenjoen Vesiensuojeluyhdistyksen työntekijän kokoamana ja yhdistys on ollut koko ajan suunnittelutyössä mukana.

Pirkanmaan ELY-keskuksen lausuntoon muistuttaja vastaa, että osa-kaskunta toimii lausunnossa esitetyllä tavalla pohjapadon ja ruoppaus-ten suhteen. Alueen luontoarvot ovat osakaskunnan tiedossa. Linnustoa on päivitetty ja päivitetään yhteistyössä Pirkanmaan lintutieteellisen yh-distyksen kanssa. Viitasammakoiden ja korentojen esiintyvyys varmiste-taan keväällä asiantuntijan toimesta. Lausunnossa ehdotettua selvitystä veneellä vesistön puolelta ei ole mahdollista tehdä, koska ruovikon läpi ei pääse veneellä eikä letto pohja kestä kahlaamista. Vesistöntarkkailu-suunnitelma toteutetaan lausunnossa esitetyllä tavalla.

LISÄSELVITYS JA LISÄLAUSUNTO

Hakija on selvittänyt viitasammakon ja korentojen esiintymistä alueella keväällä - kesällä 2021. Hakija on toimittanut sähköpostitse tiedot selvi-tyksistä aluehallintovirastolle. Hakijan mukaan viitasammakkoa ei ole havaittu kaivettavalla tulvatasannealueella.

Hakijalle on lähetetty 23.3.2022 täydennyspyyntö viitasammakkojen ja korentojen selvittämisestä hankealueella ELY-keskuksen ohjeistuksen mukaisesti. Hakija on toimittanut viitasammakko- ja korentoselvityksen 14.8.2022. Hakija ei esitä toimenpiteitä havaituille viitasammakon esiintymisalueille.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on lisälausunnossaan todennut, että keväällä 2022 laadittu viitasammakkoselvitys (Sudenkorennot ja viitasammakot Oriveden Eräjärvellä v. 2022, Luontolasse) on toteutettu yhtenä päivänä, 15.5.2022. Inventointimenetelmä ja tulokset on kuvattu selvityksessä seuraavasti: sillan länsipuoli kuunneltiin autolla hiljaa ajaen ja pysähtyen parin sadan metrin välein kuuntelemaan. Sillan itäpuolella kartoittaja on kulkenut rantaa pitkin Vanha-Peltolan tilan ohi kohtaan, jossa lahdelma laajenee Eräjärveksi. Selvityksen mukaan kuudella kohteella havaittiin viitasammakon pulputusta. Pulputus oli varsin intensiivistä, jatkuvaa.

Kartoitustulokset on esitetty pistemäisinä havaintopaikkoina, mutta lajin lisääntymiseen käytettäviä alueita ei ole määritelty kartalla. Inventointimenetelmän osalta ELY-keskus toteaa, että autosta käsin tehtävää inventointia ei voida pitää asianmukaisena viitasammakon havainnointimenetelmänä, jonka perusteella olisi mahdollista arvioida lajin lisääntymispaikan tarkempaa sijoittumista tai laajuutta alueella. Selvityksen perusteella voidaan kuitenkin todeta, että viitasammakko esiintyy hankealueella sekä Uiherranjoen sillan länsi- että itäpuolella. Erityisesti sillan itäpuoleiset havaintopaikat ovat osin yhteneviä vuoden 2012 kartoituksessa osoitettujen lisääntymisalueiden kanssa.

Sudenkorentoselvitys

Kesällä 2022 laaditussa sudenkorentoselvityksessä (Sudenkorennot ja viitasammakot Oriveden Eräjärvellä v. 2022, Luontolasse) ei tehty havaintoja luontodirektiivin tiukasti suojelluista korentolajeista (erityisesti lummelampikorento sekä täplälampikorento) Uiherranjoella. Tehdyssä selvityksessä ei edelleenkään oteta kantaa v. 2012 kartoituksen paikoin runsaiden korentohavaintojen puuttumiseen. Selvitys ei tuo lisätietoja korentolajien tarkempien lisääntymis- tai levähdyspaikkojen sijainneista tai alueista kunnostettavalla alueella, mutta sen perusteella ei myöskään ilmene tekijöitä, joiden vuoksi vuoden 2012 kartoituksen paikoin runsaiden täplälampi- tai lummelampikorentoesiintymien voitaisiin katsoa hävinneen alueelta. Sen sijaan vuoden 2022 kartoituksen yhteydessä kartoittaja toteaa alueen olevan soveltuva erityisesti täplälampikorennoille.

Selvityksen maastohavainnointi on toteutettu yhtenä päivänä (10.7.2022) noin 200 m matkalta kanootista kiikaroiden. Sillan länsipuolella korentoja tarkkailtiin rannalta käsin sopivista tarkkailupisteistä. Kartoittaja toteaa alueen olevan paikoin liian umpeenkasvanut vedestä käsin tehtävää kartoitusta varten mutta myös rantojen olevan vaikeakulkuisia. Korentokartoitusmenetelmä poikkeaa edelleen direktiivilajien inventointimenetelmiä ohjeistavan oppaan esittämästä kartoitusmenetel-

mästä. Edellä mainitussa julkaisussa asianmukaiset korentoselvitykset ohjataan tekemään veden puolelta. Jo vuoden 2012 selvityksessä korentokartoittaja on todennut, että korentojen tarkempien esiintymisaluiden rajaamiseksi tulisi korentoselvitys tehdä Uiberlanjoen alueella veden puolelta veneestä käsin. Vuoden 2021 ja 2022 selvityksiin jäävien epävarmuuksien (mm. kartoitusten alueellinen ja menetelmällinen kattavuus) perusteella ei voida perustellusti poissulkea täplälampikorenon ja lummelampikorenon esiintymistä hankealueella.

Linnustoselvitys

Linnustotietojen osalta sudenkorento- ja viitasammakkokartoitusraportissa on maininta, että viitasammakkokartoituksen yhteydessä, 15.5. kuultiin alueella kaulushaikaran ääntelyä sekä havaittiin ruskosuohaukka. Tarkempia tietoja näiden lajien pesinnästä alueella tai muusta alueen pesimälinnustosta ei ole ilmoitettu. Esitetty linnustohavainnointi viitasammakkokartoituksen yhteydessä ei tuo uutta tietoa alueen lintulajien osalta eikä sitä voida pitää asianmukaisena linnustoselvityksenä.

Johtopäätökset

Yhteenvetona täydennysselvityksistä ELY-keskus toteaa, että esitetyt selvitykset sisältävät edelleen useita epävarmuuksia, ja ne ovat edelleen ainakin osittain puutteellisesti laadittuja. Kunnostussuunnitelman toteutettavuuden kannalta on oleellista, että muuttavat toimenpiteet sijoitetaan luontodirektiivin liitteen IV a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikoilla erityisesti ko. lajien lisääntymiseen käyttämien alueiden ulkopuolelle, sekä lintujen vakiintuneiden pesäpaikkojen ulkopuolelle.

Linnuston osalta ELY-keskus katsoo, että keväällä 2022 toteutetun havainnoinnin perusteella ei voida tehdä arviota alueen nykyisestä pesimälinnustosta, vaikka vuonna 2012 tehty linnustoselvitys on alun perin osoittanut alueen olevan monipuolinen linnustokohde. ELY-keskus esittää, että ennen hankkeen kunnostustoimenpiteiden toteuttamista alueen pesimälinnusto tarkistetaan ainakin vakiintuneesti samoja pesäpaikkoja käyttävien lajien osalta (huomioiden vuoden 2012 linnustoselvityksen lajisto) ja nämä pesäpaikat otetaan hankkeen toteutuksessa huomioon.

Kesällä 2022 toteutetun viitasammakkokartoituksen osalta ELY-keskus toteaa, että ei voi selvityksen perusteella ottaa tarkemmin kantaa lajin nykyisten lisääntymispaikkojen sijoittumiseen ja laajuuteen hankealueella. Luotettavaa arviointia varten lisääntymisalueet tulee esittää kartalla aluemaisina. Selvityksen perusteella viitasammakko kuitenkin esiintyy ilmeisen runsaana ainakin osalla hankealuetta ja erityisesti Uiberlanjoen sillan itäpuolella havaintopaikat ovat osin yhteneviä vuoden 2012 viitasammakkokartoituksessa rajattujen soidinalueiden kanssa. Selvitykseen jäävien epävarmuuksien vuoksi ELY-keskus katsoo varovaisuusperiaatte huomioiden, että hankkeen toteutuksessa tulee huomioida ELY-keskuksen 31.08.2020 antama lausunto viitasammakon tunnettujen lisääntymisaluiden huomioimiseksi vuoden 2012 kartoituksen perusteella sekä ottaa huomioon vuoden 2022 viitasammakkokartoituksen havaintopaikat riittävin suojavyöhykkein. Entuudestaan avoimena pidet-

tyjen uomien ja kaivantojen ylläpitäminen nykyisessä laajuudessa katsotaan kuitenkin mahdolliseksi.

Sudenkorentokartoitusten tuloksiin jääneiden epävarmuuksien perusteella ei voida poissulkea direktiivilajeihin kuuluvan täplälampikorenon ja lummelampikorenon esiintymistä hankealueella. Tästä johtuen ELY-keskus katsoo, että hankkeen luvituksessa ja toteutuksessa on varovaisuusperiaate huomioden syytä tarkastella luvitettavat kunnostustoimenpiteet vuoden 2012 sudenkorentotietoihin sekä ELY-keskuksen 31.8.2020 antamaan lausuntoon perustuen.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Uiherlan osakaskunnalle luvan pohjapadon rakentamiseen Uiherlanjokeen sekä joen alkuosan ja Eräjärven luusuan ruoppaukseen Oriveden kaupungissa. Toimenpiteet saadaan toteuttaa lupamääräysten mukaisesti ja hakemukseen liitetyn piirustuksen Eräjärven luusuan ja Uiherlanjoen yläosan kunnostus (päiväty 11.11.2019) osoittamaan paikkaan. Lupa on voimassa toistaiseksi.

Aluehallintovirasto myöntää Uiherlan osakaskunnalle pysyvän käyttöoikeuden pohjapadon rakentamista varten tarvittavaan maa-alueeseen.

Hankkeesta ja sitä varten myönnetystä käyttöoikeudesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

Rakenteet

1. Uiherlanjokeen saadaan rakentaa pohjapato 11.11.2019 päivätyn *Eräjärven luusuan ja Uiherlanjoen yläosan kunnostus*, piirustuksen numero 02-01 osoittamaan paikkaan ja osoittamalla tavalla ja siten, että kalan kulku on mahdollista.
2. Uiherlanjokeen saadaan kaivaa uoma nykyisen päävirtausreitillä kohdalle. Uoman pohjan leveys tulee olla noin 2 m ja sivukaltevuus 1:2 – 1:4. 27.12.2019 päivätyn hakemuksen ja sen liitteenä olevan 11.11.2019 päivätyn *Eräjärven luusuan ja Uiherlanjoen yläosan kunnostus*, piirustuksen numero 01-01 sijaintikartan sekä liitteenä olevan 11.11.2019 päivätyn poikkileikkauspiirustuksen numero 03-01 mukaisesti. Työt on toteutettava siten, ettei aiheuteta haittaa alueen luontoarvoille tai viitasammakko-, korento- ja lintukannoille. Viitasammakkoselvityksessä havaittujen esiintymispaikkojen kohdalla tai välittömässä läheisyydessä kaivauksia tai rakentamista ei tule tehdä.

3. Tulvatasanteet saadaan rakentaa 11.11.2019 päivätyn *Eräjärven luusuan ja Uihelanjoen yläosan kunnostus*, piirustuksen numero 01-01, piirustuksen numero 03-03 ja piirustuksen numero 03-04 mukaisesti.
4. Uihelanlahdella saadaan kaivaa pesintäsaarekkeiden erotus uomia, joiden pohjan leveys on noin 4 m ja sivukaltevuus 1:3 – 1:5. Hakemuksen mukaista eteläisintä pesimäsaarekettä ei saada rakentaa. Pesimäsaarekkeet voidaan toteuttaa 11.11.2019 päivätyn poikkileikkauspiirustuksen numero 03-02 ja 11.11.2019 päivätyn tyyppipohjapiirustuksen 03-05 mukaisesti tai niiden sijoittelua, kokoa ja lukumäärää sekä toteutusta voidaan täsmentää Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa sovitulla tavalla.

Töiden suorittaminen

5. Uoma saadaan töiden ajaksi sulkea työpadolla, jonka läpi virtaus johdetaan putkea pitkin. Työpato tulee poistaa töiden jälkeen.
6. Vesialueella kaivettava ja ruopattava massamäärä saa olla enintään 7350 m³ ktr. Massat on läjitettävä niin, että niitä ei sijoiteta vesistövaikutusten piiriin eikä läjittämällä saa heikentää tai hävittää erityisesti suojeltujen eliölajien levähdys- ja lisääntymispaikkoja. Maa-alueella massat tulee maisemoida ympäristöön sopivaksi.

Ruoppauksia ja läjityksiä ei saa toteuttaa viitasammakkoselvityksessä havaittujen esiintymispaikkojen lisääntymis- ja levähdysalueilla.

Tulvatasanteiden kaivuusta syntyvät massat tulee sijoittaa asianmukaisella tavalla maanomistajan suostumuksella.

Hakijan tulee varmistaa ennen toimenpiteisiin ryhtymistä, että pesimäsaarekkeiden rakentamisalueella ei sijaitse direktiivilajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.

7. Vesistössä kulkevat kaapeleita ja johtoja ei tule vahingoittaa työn toteutuksessa.
8. Luvan saajan on poistettava vesistöstä ja sen rannoilta rakennusjätteet. Töiden päätyttyä rakennustöiden jäljet on siistittävä sekä rakennuspaikat muutoinkin saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.
9. Luvan saajan tulee varmistaa alueella pysyvästi samalla paikalla pesivien lintujen pesimäpaikat ja ottaa ne huomioon toteutuksessa siten, että niihin ei kohdistu toimenpiteitä.
10. Rakennustyöt on tehtävä siten ja sellaisena aikana, että vesialueelle, sen käytölle sekä alueen lajistolle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä. Töitä ei saa tehdä 15.4.–31.8.

Kunnossapito

11. Pohjapadon ja muiden rakenteiden kunnossapidosta on huolehdittava asianmukaisesti.

Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi

12. Töiden suorittamisesta mahdollisesti aiheutuva, välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytystä korvattava vahinkoa kärsineelle.
13. Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

Tarkkailu

14. Työn aikainen tarkkailu

Työn aikaista samennusta ja sen leviämistä tulee seurata esitetyn mukaisesti silmämääräisesti hankealueelta noin 100 metrin päähän perustettavalta pisteeltä. Sameuden voimakkuus kirjataan päivittäin asteikolla 0–3.

15. Veden korkeuden tarkkailu

Vedenpinnan korkeuksien seuraamiseksi Eräjärven luusuan alueelle tulee asentaa helposti saavutettavaan paikkaan veden pinnan korkeusasteikko, josta korkeustiedot kirjataan ylös. Seuranta tehdään vähintään viiden vuoden ajan vähintään kerran kuukaudessa ja huhti-toukokuussa vähintään kerran viikossa.

16. Veden laadun tarkkailu

Veden laadun tarkkailua varten otetaan näytteet Uihjerlanjoesta olemassa olevasta veden laadun tarkkailupisteestä. Näytteenotto tehdään kerran sulan veden aikana ja kerran talvella. Näytteenotossa tulee ottaa vesipatsaasta 1 metrin näyte, välivesi ja alusvesi. Näytteistä tehdään tavanomaiset analyysit ja lisäksi kesällä mitataan a-klorofylli pintavedestä. Näytteet otetaan yhtenä vuonna ennen kunnostusta ja yhtenä vuonna kunnostuksen toteuttamisen jälkeen.

17. Tarkkailusuunnitelmia voidaan muuttaa sopimalla Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta tai aiheuta kohtuuttomia lisä kustannuksia.
18. Tarkkailun vuosiraportit on toimitettava viimeistään seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

19. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä neljän vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin 10 vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa ja raukeaa.

Ilmoitukset

20. Töiden aloittamisesta on (30 päivää) etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maanomistajille.
21. Hakijan tulee aloitusilmoituksen yhteydessä toimittaa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle:
- Työsuunnitelma sekä yksityiskohtainen luettelo toteutettavista ruopauskohteista, massamääristä ja läjityspaikoista sekä kunkin ruopattavan rantakiinteistön omistajan kirjallinen suostumus toteutukselle.
22. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut

Hakija on esittänyt hakemuksessaan riittävät asiakirjat ja selvitykset hankkeen vaikutusten arvioimiseksi ja lupaharkinnan kannalta.

Hankkeen tarve

Uiherlanjoen luusuan ja jokiuoman umpeenkasvu haittaa ja estää nykyisellään joen virkistyskäyttöä. Kunnostustoimet ovat tarpeen, jotta Uiherlanlahden virkistyskäyttömahdollisuudet paranevat. Hanketta on valmisteltu pitkään ja sen toteuttamisesta hyötyvät kiinteistönomistajat odottavat kunnostusta. Pohjapadolla ei muuteta Eräjärven pinnankorkeuksia.

Hankkeesta ei aiheudu ilman kohtuuttomia kustannuksia vältettävissä olevaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä maa-alueiden ja vesialueen omistajalle eikä vesistön eri käyttömuodoille. Hanke parantaa kulkumahdollisuuksia Uiherlanjoella ja sen rantojen virkistyskäyttöedellytyksiä.

Hanke ei ole alueella voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan vastainen.

Hankkeesta saatava hyöty

Hankkeella poistetaan haitallista umpeenkasvua alueella. Hankkeen kunnostustoimilla parannetaan veden virtausta ja virkistyskäyttöä Uiherlanjoen luusuassa. Vesikulkuyhteys Eräjärveltä Längelmäveden suuntaan paranee. Hanke pysyttää Eräjärven pinnankorkeudet nykyisellä

vesilain mukaisella tasolla. Hanke parantaa alueen luontoarvoja, koska linnuille soveltuvaa aluetta rakennetaan lisää.

Hankkeesta aiheutuvat menetykset

Kaivuutöiden aikana vesi samentuu väliaikaisesti, mutta samentuminen loppuu töiden päättymisen jälkeen.

Vaikutukset hankealueen luontoarvoihin

Aluehallintovirasto on vesilain ja varovaisuusperiaatteen mukaisesti antanut lupamääräykset, joilla vahingolliset vaikutukset suojeltuihin luontoarvoihin estetään ja muut haitat minimoidaan. Aluehallintovirasto katsoo, että alueella on tehty riittävät selvitykset hankkeen luontoarvoai-
kutusten ja mahdollisten kiellettyjen seurausten arvioimiseksi.

Lupamääräyksiin on rajattu avattava uoma kulkemaan nykyisinkin ke-
väisin virtaavan veden alueella kulkevaksi. Viitasammakko ei lisäännä
virtaavan veden alueella. Pesimäsaarekkeista on rajattu suunnitelmas-
sa ehdotettu eteläisin alue kokonaan pois. Pysyvästi samalla paikalla
pesivien lintujen turvaamiseksi on annettu määräys.

Lieventävät toimet eivät ole hankkeen toteuttamiseksi tarpeen, sillä lu-
pamääräykset huomioiden hanke voidaan toteuttaa siten, että se ei hä-
vitä tai heikennä suojeltujen lajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.

Lupamääräyksiin on varmistettu, että hankkeella ei niiden mukaisesti to-
teutettuna ole vaikutuksia direktiivilajien lisääntymis- tai levähdyspaikan
ekologisten vaatimusten täyttymiseen tai alueen ekologiseen toimivuus-
teen.

Hanke parantaa alueen luontoarvoja, koska linnuille soveltuvaa aluetta
rakennetaan lisää.

Vaikutukset vedenlaatuun, virkistyskäyttöön ja vesiliikenteeseen

Hankkeesta aiheutuu tilapäistä työnaikaista veden samentumista. Lu-
vassa määrätyn hankkeen toteuttamisajankohdan vuoksi vaikutukset
vesialueen virkistyskäyttöön ovat vähäiset. Matalalla ranta-alueella to-
teutettavalla hankkeella ei ole vaikutuksia vesiliikenteeseen alueella.
Hanke ei myöskään sanottavasti vaikuta alueen kalastukseen. Alueelli-
sena kalatalousviranomaisena toimiva Pohjois-Savon ELY-keskus on
lausunnossaan todennut, että hanke ei aiheuta kompensoitavaa haittaa
kalataloudelle.

Vesienhoitosuunnitelma

Hankkeella ei ole pysyviä vaikutuksia vesistön laatuun. Hanke ei siten
vaikuta haitallisesti Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesien-
hoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Käyttöoikeuksien myöntäminen

Hakija omistaa suurelta osin hanketta varten tarvittavan vesialueen.
Muilta osin tarvittava käyttöoikeus on vähäinen, joten se voidaan myön-
tää vesilain 2:12 §:n perusteella.

Intressivertailu

Hankkeen yleiset hyödyt ja haitat ovat vaikeasti muutettavissa rahaksi. Hankkeesta saatava yleinen ja yksityinen hyöty on huomattava verrattuna siitä aiheutuviin yksityisiin ja yleisiin haittoihin.

Sovelletut säännökset

Vesilain 2 luvun 12 §, 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5 §, 6 §, 7 §, 8 §, 10 §, 11 § ja 18 §

Valmistelulupa

Aluehallintovirasto oikeuttaa luvan saajan ryhtymään hankkeen toteuttamista varten maa-alueilla tehtäviin valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä. Vakuutta ei määrätä asetettavaksi, koska se on ilmeisen tarpeetonta hankkeen vähäisyys huomioon ottaen.

Perustelut

Valmistelevat toimenpiteet voidaan suorittaa tuottamatta muulle vesien käytölle tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa haittaa. Luvassa tarkoitetut työt ovat sellaisia, että niiden suorittamisen jälkeen olot voidaan olennaisilta osin palauttaa entisen veroisiksi siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan tai sen määräyksiä muutetaan.

Sovelletut säännökset

Vesilain 3 luvun 16 ja 17 §

Lausuntoihin ja muistutuksiin vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa **Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen** vaatimukset huomioon päätöksen perusteluista ja lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Aluehallintovirasto lisäksi toteaa, että lupaviranomaisen määräämä tarkkailuvelvoite on tarkoitettu lähtökohtaisesti hankkeen aiheuttamien pysyvien muutosten ja haitallisten vaikutusten tarkkailuun. Luvan saajalla on mahdollisuus toteuttaa myös vapaaehtoista tarkkailua hankealueella.

Aluehallintovirasto ottaa **Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan** vaatimukset huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Kiinteistön 562-440-2-62 omistajien muistutukseen aluehallintovirasto vastaa, että pohjapadolla ei muuteta Eräjärven pinnankorkeuksia ja tulvatasanteilla varmistetaan, että joessa ei aiheudu haitallista tulvimista. Aluehallintovirasto ei tutki vaihtoehtoisia padon paikkoja vaan hakemuksen mukaisen hankkeen. Hakemuksen mukaan ruoppaus kohdistuu ainoastaan uomiin Uuherlanjoella ja -lahdella, eikä suunnitelmaan kuulu vesikasvillisuuden poistoa.

Kiinteistön 562-449-2-30 edustajan muistutuksen johdosta aluehallintovirasto toteaa, että osakaskunnan päätöksenteosta ja laillisuudesta säädetään yhteisaluelaisissa. Tällä lupapäätöksellä ei ratkaista hankkeen toteuttamista, eikä siitä aiheutuvia kuluja. Hanke ei vaikuta haitallisesti Längelmäveden vedenlaatuun työnaikaista sementumista lukuun ottamatta.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 8955 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan 4 000-20 000 m³ ruoppausta koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 5970 euroa. Päätösasiakirja sisältää myös pohjapadon rakentamisen, josta perittävän maksun suuruus on 5970 euroa. Maksuun voidaan lisätä 50 prosenttia muun vesitalousasian taulukon mukaisesta maksusta.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija

Päätös tiedoksi

Oriveden kaupunki
Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erityistiedoksianto sekä niille, jotka ovat esittäneet muistutuksia, vaatimuksia ja mielipiteitä ja niille, jotka ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (<https://ylupa.avi.fi>).

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Oriveden kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

Asian on ratkaissut johtaja Tarja Savea (pj) ja ympäristöneuvos Arto Paananen. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Tiina Strand.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy 5.1.2023.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja

- o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määritellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja LSSAVI/20670/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/20670/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Strand Tiina 29.11.2022 06:57

Ratkaisija Paananen Arto 29.11.2022 07:29

Puheenjohtaja Savea Tarja 29.11.2022 09:23

Viite

Pohjapadon rakentaminen Uihelanjokeen sekä joen alkuosan ja Eräjärven luusuan ruoppaus, Orivesi

Asiakirjapyyntö

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto lähettää pyytämänne asiakirjat. Asiakkaille annettava tietopalvelu on maksullista. Maksut määräytyvät aluehallintovirastojen suoritelmakäytännön mukaisesti.

Suoritemaksuista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/92) ja valtion maksuperusteasetuksessa (211/92), niiden nykyisessä muodossaan. Valtioneuvosto on 22.12.2020 antanut aluehallintoviraston suoritteiden maksuista asetuksen nro 1121/2020, jossa on määritelty aluehallintoviraston maksulliset ja maksuttomat suoritteet ja ne suoritteet, joiden maksuista päättää aluehallintovirasto.

Kaikkien suoritteiden osalta pienin laskutettava erä on 10 euroa. Tämän asiakirjapyyntö hinta on 9,80 euroa. Täten asiakirjapyyntöstä ei laskuteta asiakasta.

Ympäristöylitarkastaja

Tiina Strand

Puh. 0295 018 837

etunimi.sukunimi@avi.fi

LIITTEET

Lisälausunto, pohjapadon rakentaminen Uihelanjokeen sekä joen alkuosan ja Eräjärven luusuan ruoppaus, Orivesi (PIRELY/5031/2020)

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
PL 200
65101 VAASA
kirjaamo.lansi@avi.fi

Viite

Lausuntopyyntö 2.9.2022; LSSAVI/20670/2019

Lisälausunto, pohjapadon rakentaminen Uiherranjokeen sekä joen alkuosan ja Eräjärven luusuan ruoppaus, Orivesi

Olette pyytänyt Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) lisälausuntoa Uiherranjoen kunnostushankkeen vesilupahakemukseen toimitetuista vuoden 2022 viitasammakko- ja sudenkorentoselityksestä sekä muista asiaan liittyvistä asiakirjoista.

ELY-keskus esittää lisälausuntopyynnössä esitetyistä selvityksistä ja asiakirjoista lausuntonaan seuraavan:

Viitasammakkoselvitys

Keväällä 2022 laadittu viitasammakkoselvitys (Sudenkorennot ja viitasammakot Oriveden Eräjärvellä v. 2022, Luontolasse) on toteutettu yhtenä päivänä, 15.5.2022. Inventointimenetelmä ja tulokset on kuvattu selvityksessä seuraavasti: sillan länsipuoli kuunneltiin autolla hiljaa ajaen ja pysähtyen parin sadan metrin välein kuuntelemaan. Sillan itäpuolella kartoittaja on kulkenut rantaa pitkin Vanha-Peltolan tilan ohi kohtaan, jossa lahdelta laajenee Eräjärveksi. Selvityksen mukaan kuudella kohteella havaittiin viitasammakon pulputusta. Pulputus oli, varsinkin intensiivistä, jatkuvaa.

Kartoitustulokset on esitetty pistemäisinä havaintopaikkoina, mutta lajin lisääntymiseen käytettäviä alueita ei ole määritelty kartalla. Inventointimenetelmän osalta ELY-keskus toteaa, että autosta käsin tehtävää inventointia ei voida pitää asianmukaisena viitasammakon havainnointimenetelmänä, jonka perusteella olisi mahdollista arvioida lajin lisääntymispaikan tarkempaa sijoittumista tai laajuutta alueella. Selvityksen perusteella voidaan kuitenkin todeta, että viitasammakko esiintyy hankealueella sekä Uiherranjoen sillan länsi- että itäpuolella. Erityisesti sillan itäpuoleiset havaintopaikat ovat osin yhteneviä vuoden 2012 kartoituksessa osoitettujen lisääntymisalueiden kanssa.

Sudenkorentoselvitys

Kesällä 2022 laaditussa sudenkorentoselvityksessä (Sudenkorenot ja viitasammakot Oriveden Eräjärvellä v. 2022, Luontolasse) ei tehty havaintoja luontodirektiivin tiukasti suojelluista korentolajeista (erityisesti lummelampikorento sekä täplälampikorento) Uihierlanjoella. Tehdyssä selvityksessä ei edelleenkään oteta kantaa v. 2012 kartoituksen paikoin runsaiden korentohavaintojen puuttumiseen. Selvitys ei tuo lisätietoja korentolajien tarkempien lisääntymis- tai levähdyspaikkojen sijainneista tai alueista kunnostettavalla alueella, mutta sen perusteella ei myöskään ilmene tekijöitä, joiden vuoksi vuoden 2012 kartoituksen paikoin runsaiden täplälampi- tai lummelampikorentoesiintymien voitaisiin katsoa hävinneen alueelta. Sen sijaan vuoden 2022 kartoituksen yhteydessä kartoittaja toteaa alueen olevan soveltuva erityisesti täplälampikorennolle.

Selvityksen maastohavainnointi on toteutettu yhtenä päivänä (10.7.2022) noin 200 m matkalta kanootista kiikaroiden. Sillan länsipuolella korentoja tarkkailtiin rannalta käsin sopivista tarkkailupisteistä. Kartoittaja toteaa alueen olevan paikoin liian umpeenkasvanut vedestä käsin tehtävää kartoitusta varten mutta myös rantojen olevan vaikeakulkuisia. Korentokartoitusmenetelmä poikkeaa edelleen direktiivilajien inventointimenetelmiä ohjeistavan oppaan esittämästä kartoitusmenetelmästä. Edellä mainitussa julkaisussa asianmukaiset korentoselvitykset ohjataan tekemään veden puolelta. Jo vuoden 2012 selvityksessä korentokartoittaja on todennut, että korentojen tarkempien esiintymisalueiden rajaamiseksi tulisi korentoselvitys tehdä Uihierlanjoen alueella veden puolelta veneestä käsin.

Vuoden 2021 ja 2022 selvityksiin jäävien epävarmuuksien (mm. kartoituksien alueellinen ja menetelmällinen kattavuus) perusteella ei voida perustellusti poissulkea täplälampikorenon ja lummelampikorenon esiintymistä hankealueella.

Linnustoselvitys

Linnustotietojen osalta sudenkorento- ja viitasammakkokartoitusraportissa on maininta, että viitasammakkokartoituksen yhteydessä, 15.5. kuultiin alueella kaulushaikaran ääntelyä sekä havaittiin ruskosuohaukka. Tarkempia tietoja näiden lajien pesinnästä alueella tai muusta alueen pesimälinnustosta ei ole ilmoitettu. Esitetty linnustohavainnointi viitasammakkokartoituksen yhteydessä ei tuo uutta tietoa alueen lintulajien osalta eikä sitä voida pitää asianmukaisena linnustoselvityksenä.

Johtopäätökset

Yhteenvedona täydennysselvityksistä ELY-keskus toteaa, että esitetyt selvitykset sisältävät edelleen useita epävarmuuksia, ja ne ovat edelleen ainakin osittain puutteellisesti laadittuja.

Kunnostussuunnitelman toteutettavuuden kannalta on oleellista, että muuttavat toimenpiteet sijoitetaan luontodirektiivin liitteen IV a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikoilla erityisesti ko. lajien lisääntymiseen käyttämien alueiden ulkopuolelle, sekä lintujen vakiintuneiden pesäpaikkojen ulkopuolelle.

Linnuston osalta ELY-keskus katsoo, että keväällä 2022 toteutetun havainnoinnin perusteella ei voida tehdä arviota alueen nykyisestä pesimälinnustosta, vaikka vuonna 2012 tehty linnustoselvitys on alun perin osoittanut alueen olevan monipuolinen linnustokohde. ELY-keskus esittää, että ennen hankkeen kunnostustoimenpiteiden toteuttamista alueen pesimälinnusto tarkistetaan ainakin vakiintuneesti samoja pesäpaikkoja käyttävien lajien osalta (huomioiden vuoden 2012 linnustoselvityksen lajisto) ja nämä pesäpaikat otetaan hankkeen toteutuksessa huomioon.

Kesällä 2022 toteutetun viitasammakkokartoituksen osalta ELY-keskus toteaa, että ei voi selvityksen perusteella ottaa tarkemmin kantaa lajin nykyisten lisääntymispaikkojen sijoittumiseen ja laajuuteen hankealueella. Luotettavaa arviointia varten lisääntymisalueet tulee esittää kartalla aluemaisina. Selvityksen perusteella viitasammakko kuitenkin esiintyy ilmeisen runsaana ainakin osalla hankealuetta ja erityisesti Uiberlanjoen sillan itäpuolella havaintopaikat ovat osin yhteneviä vuoden 2012 viitasammakkokartoituksessa rajattujen soidinalueiden kanssa. Selvitykseen jäävien epävarmuuksien vuoksi ELY-keskus katsoo varovaisuusperiaate huomioiden, että hankkeen toteutuksessa tulee huomioida ELY-keskuksen 31.08.2020 antama lausunto viitasammakon tunnettujen lisääntymisalueiden huomioimiseksi vuoden 2012 kartoituksen perusteella sekä ottaa huomioon vuoden 2022 viitasammakkokartoituksen havaintopaikat riittävin suojavyöhykkein. Entuudestaan avoimena pidettyjen uomien ja kaivantojen ylläpitäminen nykyisessä laajuudessa katsotaan kuitenkin mahdolliseksi.

Sudenkorentokartoitusten tuloksiin jääneiden epävarmuuksien perusteella ei voida poissulkea direktiivilajeihin kuuluvan täplälampikorenon ja lummelampikorenon esiintymistä hankealueella. Tästä johtuen ELY-keskus katsoo, että hankkeen luvituksessa ja toteutuksessa on varovaisuusperiaate huomioiden syytä tarkastella luvittavat kunnostustoimenpiteet vuoden 2012 sudenkorentotietoihin sekä ELY-keskuksen 31.8.2020 antamaan lausuntoon perustuen.

Asian käsittely ja asiakirjan hyväksyntä

Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueen luontoyksikössä ja ympäristönsuojeluyksikössä.

Lausunnon on esitellyt ympäristönsuojeluyksikön ylitarkastaja Jussi Iso-Tuisku ja ratkaissut ylitarkastaja Vesa Hyvärinen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

JI-T/ji-t, SI, MK

Tämä asiakirja PIRELY/5031/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/5031/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Hyvärinen Vesa 20.09.2022 14:36

Esittelijä Iso-Tuisku Jussi 20.09.2022 14:32

5

HAKEMUS

27.12.2019

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
PL 200
65101 Vaasa

LUPAHAKEMUS ERÄJÄRVEN UIHERLANLAHDEN KUNNOSTUKSEEN

Hakija: Uihelan osakaskunta, Y-tunnus 0564540-6
Yhteyshenkilö: Sirpa Vuohelainen
Osoite:
Puhelin ja sähköposti:

Uihelan osakaskunta hakee vesilain 3 luvun 2 ja 3 §:n edellyttämää lupaa pohjapadon rakentamiseen Uihelanjokeen ja joen alkuosan ja Eräjärven luusuan ruoppaukseen siten, kuin hakemuksen liiteasiakirjoissa on esitetty. Vesialueen omistaja on Uihelan osakaskunta.

Eräjärvi sijaitsee Oriveden kaupungissa, noin 18 km Oriveden keskustasta kaakkoon. Eräjärven kunta on aikanaan ollut erillinen kunta, joka on liitetty Oriveteen 1973.

Eräjärven luusuan ongelmaksi on muodostunut lisääntyvä vesikasvillisuus ja mataloituminen, joka estää erityisesti kesäisin virtauksia. Umpeenkasvu estää joella liikkumisen. Eräjärven tila on luokiteltu vesienhoitosuunnitelmassa tyydyttäväksi.

Hankkeen tarkoitus on avata virtausuoma Eräjärven luusuan umpeenkasvaneelle alueelle. Lisäksi Uihelanlahden umpeenkasvaneelle alueelle tehdään uomia, joilla erotetaan linnuille pesimäsaarekkeitä ja niiden viereen tehdään kelluvia pesälauttoja. Uoman kaivun vuoksi Eräjärven pinta saattaisi laskea, joten suunnitelman mukaan Uihelanjokeen tehdään pohjapato.

Eräjärvientien ja padon väliselle alueelle tehdään joenuoman perkaus ns. tulvatasannekaivuna, jossa itse uomaa ei kaiveta, mutta uoman pohjoispuolelle tehdään tasanne, jolle vesi nousee virtauksen kasvaessa. Tasanteen tarkoitus on vähentää uomaeroosiota.

Toimenpiteillä ei ole vaikutusta Eräjärven vedenkorkeuksiin tai joen virtaamiin.

Uihelan osakaskunta

Osakaskunnan puheenjohtaja Sirpa Vuohelainen

LIITE

Kunnostussuunnitelma

6

Yhteisen vesialueen osakaskunnan säännöt

Osakaskunnan nimi: Uiherlan osakaskunta

Kotipaikka: Orivesi

Sijaintikunta: Orivesi

Kylä: Uiherla

Kiinteistötunnus: 562 -876-1-1

Osakaskunnan vesialue on pinta-alaltaan 2250,18 hehtaaria ja sen sijainti on ilmaistu karttaliitteessä. Lisäksi osakaskunnan yhteiseen alueeseen kuuluvat yhteisen vesialueen kanssa samalla kiinteistötunnuksella olevat vesijättö- ja muut yhteiset alueet.

Osakaskunta on kokouksessaan 25. päivänä lokakuuta 2019 hyväksynyt itselleen seuraavat säännöt:

1 §

Osakaskunnan tehtävänä on huolehtia osakaskunnalle kuuluvan yhteisen alueen hallinnosta ja aluetta koskevien asioiden hoidosta.

Osakaskunnan tehtävänä on kalastuksen järjestäminen alueellaan kalavarojen käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti siten, että pyritään turvaamaan kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuus ja suojelu.

Osakaskunnan päätösvaltaa käyttää osakaskunnan kokous, lukuun ottamatta niitä tehtäviä, jotka jäljempänä näissä säännöissä on määrätty hoitokunnan päätösvaltaan kuuluviksi.

2 §

Osakaskunnan alueella harjoitetaan kalastusta kalastuslaissa ja sen nojalla säädetyllä sekä tarkemmin näissä säännöissä määrätyllä ja osakaskunnan kokouksen päättämällä tavalla.

Osakaskunnan kokous voi kala- tai rapukantojen tuottavuuden parantamiseksi tai säilyttämiseksi päättää kalastusta tai ravustusta koskevista rajoituksista.

3 §

Oikeus kalaveden käyttöön määräytyy pyydysyksikköjen perusteella siten, että kalavedessä käytettyjen pyydysyksikköiden kokonaismäärä on enintään 4500 pyydysyksikköä.

Eri pyydysten ja pyyntivälineiden yksiköinnistä tehdään päätös osakaskunnan kokouksessa.

Pyydysyksikköjen jako suoritetaan kunkin osakkaan vesialueosuuden mukaan tasoittamalla murto-osat lähinnä seuraavaksi suuremmaksi kokonaisluvuksi. Jaon perusteena käytetään kiinteistöjen yhteistä vesialueosuuslukua.

Osakkailta lunastamatta jääneistä pyydysyksiköistä voidaan myöntää kalastuslupia vapaa-ajan- ja kaupalliseen kalastukseen, koe- ja tutkimustoimintaan sekä hoitokalastukseen.

Pyydysyksiköt voidaan jakaa osakaskunnan päätöksellä myös muun perusteen mukaan.

4 §

Osakkailta ja muilta osakaskunnan vesillä kalastavilta perittävistä pyydysyksikkö- ja muista kalastuksen harjoittamiseen liittyvistä maksuista päätetään osakaskunnan kokouksessa.

Osakaskunta voi kalaveden hoitoa ja muita osakaskunnan menoja varten määrätä osakkaiden suoritettavaksi maksun, jonka peruste on kunkin vesialueosuus tai muu tapauskohtaisesti osakaskunnan kokouksessa päätettävä peruste.

5 §

Oikeus kalastaa osakaskunnan yhteisellä vesialueella voidaan antaa vuokralle osakaskunnan kokouksen päätöksellä.

Osakkaalla on oikeus ilman muiden osakkaiden suostumusta antaa toiselle luvan vastikkeetta tai vastiketta vastaan käyttää hänelle yhteisellä vesialueella kuuluvaa kalastusoikeuttaan. Luovutuksesta on ilmoitettava hoitokunnalle.

6 §

Osakaskunta päättää kokouksessaan siitä, millä tavalla kalastusoikeus osoitetaan seisovilla pyydyksillä kalastettaessa.

Osakaskunnan vesialueella muutoin kuin yleiskalastusoikeuksin kalastusta harjoittavat henkilöt voidaan osakaskunnan kokouksen päätöksellä velvoittaa antamaan kalastusta ja sen tuottoa koskevia tietoja kokouksen tarkemmin päättämällä tavalla.

7 §

Osakaskunta päättää kokouksessaan yhteisen vesialueen kalastuksen järjestämisestä ja kalaveden hoitotoimenpiteistä.

Osakaskunnan kokouksessa päätetään alueen tai sen osan käytöstä muuta tarkoitusta kuin kalastusta varten, mukaan lukien metsästyksen harjoittamisesta alueella, ja tällaisesta käytöstä perittävästä korvauksesta.

8 §

Ellei kokouspäätöksessä tosin määrätä, on 3–7 pykälissä tarkoitettu päätös voimassa toistaiseksi.

9 §

Osakaskunnan päättänytvaltaa käyttää osakaskunnan kokous. Osakaskunnan varsinainen kokous tulee järjestää vuosittain toukokuun loppuun mennessä. Osakaskunnan kokouksen kutsuu koolle hoitokunta. Osakaskunnan kokouksesta kuulutetaan sanomalehdessä ja sähköpostilla tai kirjeellä osakkaan osakaskunnalle ilmoittamaan osoitteeseen. Kuulutus on julkaistava ja sähköpostit tai kirjeet on lähetettävä vähintään 14 vuorokautta ennen kokousta.

Kokouskutsussa tulee olla mainittuna kokouksen aika, paikka ja siellä ratkaistavat asiat sekä missä ja milloin kokouksesta laadittu tarkistettu pöytäkirja pidetään asianosaisten nähtävänä.

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä kokouskutsussa ilmoitetussa paikassa seitsemännestä kokouspäivän jälkeisestä päivästä lukien siihen saakka kunnes kokouspäivästä on kulunut 60 päivää. Kokouksessa ei saa ratkaista asioita, joista kokouskutsussa ei ole ilmoitettu.

10 §

Hoitokunta voi tarvittaessa päättää ylimääräisen kokouksen koolle kutsumisesta. Jos osakkaat, joiden yhteenlasketut osuudet edustavat vähintään kymmenettä osaa kaikista osuuksista, sitä määrättyä asiaa varten kirjallisesti vaativat, ylimääräinen kokous on kutsuttava koolle 3 viikon kuluessa siitä, kun vaatimus kokouksen pitämisestä esitettiin hoitokunnalle tai toimitsijalle.

11 §

Osakaskunnan varsinaisessa kokouksessa:

- 1) esitetään hoitokunnan kertomus edelliseltä toimintavuodelta;
- 2) esitetään ja vahvistetaan edellisen vuoden tilinpäätös ja kertomus toiminnasta;
- 3) päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hoitokunnalle ja vastuullisille toimihenkilöille;
- 4) tehdään näiden sääntöjen 3–7 §:ssä tarkoitettut päätökset;
- 5) päätetään kalastuslain 82 §:n mukaisen omistajakorvauksen käytöstä;
- 6) hyväksytään osakaskunnalle tulo- ja menoarvio tulevaksi vuodeksi;
- 7) hyväksytään osakaskunnalle toimintasuunnitelma tulevaksi vuodeksi;
- 8) määrätään hoitokunnan jäsenten, hallinnon tarkastajien, kokousedustajien ja muiden toimihenkilöiden palkkiot;
- 9) valitaan hoitokunnan erovuorossa olevien tilalle seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi kaksi jäsentä sekä heille henkilökohtaiset varamiehet;
- 10) valitaan toiminnantarkastaja ja hänelle varahenkilö tarkastamaan tulevan toimintakauden hallintoa ja tilejä;
- 11) valitaan osakaskunnan edustaja ja hänelle varahenkilö kalatalousalueen kokouksiin;
- 12) päätetään sanomalehdestä, jossa osakaskunnan kokouksista tiedotetaan;
- 13) päätetään muista kokouskutsussa mainituista asioista;
- 14) käsitellään muut esille tulevat asiat.

Sen estämättä, mitä edellä on määrätty toimikaudesta, jatkavat edellä kohtien 9–11 nojalla valitut henkilöt tehtävissään, kunnes uusi valintapäätös on täytäntöönpanokelpoinen.

12 §

Osakaskunnan hoitokunnan päätökset, kalastusviranomaisen määräykset, osakaskunnalle annetut haasteet tai muut tiedonannot saatetaan osakaskunnan osakkaiden tietoon ilmoittamalla niistä lähinnä seuraavassa osakaskunnan kokouksessa.

13 §

Osakaskunnan kokouksessa kullakin osakkaalla on osuuttaan vastaava äänioikeus. Kokouksen puheenjohtajaa valittaessa ja äänestysluetteloa hyväksyttäessä on kuitenkin jokaisella kokoukseen osaa ottavalla yksi ääni ja, jos osakaskunnan kokouksessa osanottajat siitä yksimielisesti sopivat, voidaan kokouksessa muutkin päätökset tehdä niin.

Kokouksessa osakasta voi edustaa hänen valtuuttamansa edustaja. Kokouksessa ei kuitenkaan kukaan saa äänestää enemmällä kuin kolmellakymmenellä prosentilla läsnä olevien yhteenlasketusta äänimäärästä. Jos useammalla osakkaalla on sama edustaja, äänimääräleikkuri kohdistetaan koko edustajan edustamaan äänimäärään.

Kokouspäätösten teossa, äänestystulosten laskemisessa ja päätösten täytäntöönpanossa noudatetaan muilta osin yhteisäluelakia.

14 §

Osakaskunnan kokouksessa on pidettävä pöytäkirjaa, johon on merkittävä kokouksen aika ja paikka, miten kokous on kutsuttu koolle, läsnä olevat osakaskunnan osakkaat tai heidän asiamiehensä, kunkin äänimäärä sekä kokouksessa tehdyt ehdotukset, tapahtuneet äänestykset sekä kokouksen päätökset.

Pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja pöytäkirjan pitäjä sekä kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjan tarkistajaa. Milloin puheenjohtaja itse pitää pöytäkirjaa, pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja vähintään yksi kokouksen valitsema pöytäkirjan tarkistaja.

15 §

Osakaskunta valitsee hoitokunnan, johon kuuluu neljä jäsentä, sekä heille henkilökohtaiset varamiehet. Hoitokunnan jäsenten toimikausi on kaksi vuotta. Ensi kerran valituista jäsenistä eroaa ensimmäisen vuoden lopussa arvan mukaan puolet ja toisen vuoden lopussa jäljelle jääneet jäsenet. Sen jälkeen erovuoroisuus ratkaistaan siten, että puolet jäsenistä on valitsemisjärjestyksessä kunakin vuonna erovuorossa. Hoitokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan. Hoitokunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä tai heidän henkilökohtaisista varamiehistä on saapuvilla.

Hoitokunnan kokouksissa johtaa puhetta hoitokunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Hoitokunnan päätökseksi katsotaan se mielipide, jota enemmistö on kannattanut. Äänen mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan mielipide. Hoitokunnan kokouksesta on pidettävä pöytäkirjaa, johon on kirjattava kokouksen aika ja paikka, läsnä olleet henkilöt sekä kokouspäätökset.

Hoitokunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja käyttää hoitokunnan puolesta puhevaltaa tuomioistuimessa ja viranomaisen luona, jollei hoitokunta jossakin asiassa erikseen määrää toista asiamiestä.

16 §

Sen lisäksi mitä kalastuslaissa ja yhteisäluelaisissa sekä niiden nojalla muutoin on säädetty tai määrätty tulee hoitokunnan:

- 1) johtaa osakaskunnan toimintaa;
- 2) valvoa osakaskunnan etua;
- 3) tehdä osakaskunnan kokoukselle osakaskunnan toimintaa koskevia ehdotuksia ja valmistella osakaskunnan kokouksessa esille tulevat asiat;
- 4) panna täytäntöön osakaskunnan kokouksen päätökset sekä huolehtia niiden tiedottamisesta;
- 5) huolehtia osakaskunnan taloudenpidosta ja omaisuudesta;
- 6) edustaa osakaskuntaa yhteisen alueen käyttöä ja hoitoa koskevissa asioissa yksityistä osakasta ja kolmatta henkilöä kohtaan;
- 7) pitää luetteloa osakaskunnan osakkaista ja heidän äänimääräistä;
- 8) valvoa osakaskunnan sääntöjen ja päätösten noudattamista; sekä
- 9) ilmoittaa hoitokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tultua valituiksi heidän nimensä ja postiosoitteensa aluehallintovirastolle, Maanmittauslaitokselle sekä sen kalatalousalueen hallitukselle, jonka alueella osakaskunta toimii;

10) päättää osakaskunnan toimintasuunnitelmassa määriteltyjen ehtojen puitteissa seuraavista asioista:

- suostumuksen antamisesta merkitykseltään vähäisen laiturin, kaapelin, johdon tai muun sellaisen laitteen sijoittamiseksi,
- kilpailujen ja muiden järjestettyjen tilaisuuksien järjestämiseksi,
- vainajan tuhkan sirottamiseksi yhteiselle alueelle,
- suostumukset vähäisiin ruoppauksiin ja ruoppausmassojen sijoittamiseen
- suostumukset kalastus- ym. tutkimuksiin osakaskunnan alueella.
- (pääösvalta voidaan antaa hoitokunnalle vain merkitykseltään vähäisissä asioissa, ks. yhteisävelaki 19 §)

17 §

Osakaskunnan nimen kirjoittaa hoitokunnan puheenjohtaja yksin tai varapuheenjohtaja ja yksi hoitokunnan jäsen yhdessä.

18 §

Osakaskunnan toiminta- ja tilivuosi on kalenterivuosi. Osakaskunnan tilinpäätös ja kertomus toiminnasta on annettava hallintoa tarkastavalle henkilölle ennen maaliskuun loppua. Tarkastajan on annettava kertomuksensa hoitokunnalle ennen huhtikuun loppua.

19 §

Osakkaalla on oikeus tutustua osakaskunnan kirjanpitoon ja muihin osakaskunnan toimintaan liittyviin asiakirjoihin. Osakkaalla on oikeus käyttää avustajaa sekä oikeus saada jäljennöksiä kirjanpidosta ja muista asiakirjoista. Tällöin osakaskunnalla on oikeus saada osakkaalta korvaus osakaskunnalle aiheutuneista asiakirjojen jäljentämis- ja lähettämiskuluista.

20 §

Osakas voi vaatia hoitokunnalle toimitetulla oikaisuvaatimuksella tai kanteella käräjäoikeudessa laittoman, sääntöjen vastaisen tai oikeuttaan loukkaavan päätöksen oikaisemista sen mukaan, kuin siitä on yhteisäveloissa säädetty.

21 §

Osakaskunnalla voi olla sihteeri, rahastonhoitaja, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymiä kalastusvalvojia ja muita toimihenkilöitä, jotka hoitokunta ottaa toimiinsa ja vapauttaa tehtävistään.

Osakaskunnan kokouksen puolesta

Sirpa Vuohelainen

kokouksen puheenjohtaja

Kai Tyrkkö

kokouksen pöytäkirjan tarkastaja

Timo Raita-aho

kokouksen pöytäkirjan tarkastaja

Finlex › Lainsäädäntö › Ajantasainen lainsäädäntö › Vuosi 1989 › 18.8.1989/758

Seurattu SDK 968/2022 saakka.

18.8.1989/758

Yhteisaluelaki

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Yleisiä säännöksiä

1 §

Kiinteistöjen yhteisen alueen ja yhteisen erityisen etuuden hallinnosta ja käytöstä on voimassa, mitä tässä laissa säädetään.

Tämä laki ei koske yhteismetsälain (37/1991) mukaista yhteismetsää. Tämä laki ei koske muunkaan yhteisen alueen tai yhteisen erityisen etuuden hallintoa ja käyttöä siltä osin kuin siitä säädetään erikseen.

(14.7.2000/686)

YhteismetsäL 37/1991 on kumottu 1.3.2003 alkaen. Ks. YhteismetsäL 109/2003.

2 §

Yhteisellä alueella tarkoitetaan tässä laissa kahdelle tai useammalle kiinteistölle yhteisesti kuuluvaa aluetta.

Yhteisellä erityisellä etuudella tarkoitetaan kahdelle tai useammalle kiinteistölle yhteisesti kuuluvaa oikeutta koskivoimaan, kalastukseen tai muuhun sellaiseen maa- tai vesialueen käyttöön toisen kiinteistön alueella. Sellainen edellä tarkoitettu käyttöoikeus, joka kohdistuu yhteiseen alueeseen mutta ei perustu yhteisen alueen osakkuuteen, katsotaan myös erityiseksi etuudeksi. Sama koskee muulle kuin omistajalle kuuluvaa kalastusoikeutta koskitilan alueella. (14.7.2000/686)

Osakaskunta

3 § (14.7.2000/686)

Yhteisen alueen tai yhteisen erityisen etuuden osakkaita ovat kiinteistöjen omistajat. Osakkaat muodostavat osakaskunnan. Kalastuslaissa (286/1982) tarkoitettuna kalastuskuntana toimii tämän lain mukainen osakaskunta. Milloin osakaskiinteistöillä on useita omistajia, pidetään näitä yhdessä tämän lain tarkoittamana omistajana. Osakaskiinteistön yhteisomistajaan sovelletaan osakasta koskevia säännöksiä vain, jos jäljempänä niin säädetään. (22.7.2011/915)

Jos koskitilan alueella omistajan ohella myös muilla on kalastusoikeus, heidän katsotaan muodostavan yhdessä omistajan kanssa erityisen etuuden osakaskunnan, jossa osakkuudet määräytyvät sen mukaan kuin kullakin on kalastusoikeutta.

4 §

Osakaskunnan tehtävänä on huolehtia yhteisen alueen tai yhteisen erityisen etuuden hallinnosta ja aluetta tai etuutta koskevien muiden asioiden hoidosta.

Osakaskunnan toimintaa varten voidaan osakaskunnalle hyväksyä ja vahvistaa säännöt (*järjestäytynyt osakaskunta*). (22.7.2011/915)

5 §

Yhteisen alueen tai yhteisen erityisen etuuden käyttöä tai hoitoa taikka osakaskunnan muita tarpeellisia menoja varten voidaan osakkaiden suoritettavaksi määrätä maksuja, joiden perusteena on kunkin osakkaan osuuden suuruus tai muu osakaskunnan päättämä seikka.

6 §

Osakaskunta kantaa ja vastaa yhteistä aluetta tai yhteistä erityistä etuutta koskevista asioista ja voi saada nimiinsä oikeuksia sekä tehdä sitoumuksia tässä laissa tarkoitettujen tehtäviensä toteuttamiseksi.

Yhteisen alueen osakkaat eivät ole henkilökohtaisesti vastuussa osakaskunnan velvoitteista.

Osakaskunnan kokous

7 §

Osakaskunnan päätösvaltaa käyttää osakaskunnan kokous. Osakaskunnan säännöissä voidaan määrätä, että päätösvaltaa käyttää osakaskunnan kokouksen sijasta osakkaiden valitsema edustajisto.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty, osakkaat voivat muutoinkin päättää osakaskuntaa koskevasta asiasta, jos kaikki osakkaat ovat päätöksestä yksimielisiä.

8 §

Osakaskunnan kokouksessa kullakin osakkaalla on osuuttaan vastaava äänioikeus. Kokouksen puheenjohtajaa valittaessa ja äänestysluetteloa hyväksyessä on kuitenkin jokaisella kokoukseen osaa ottavalla yksi ääni. Myös muut päätökset kokouksessa voidaan tehdä näin, jos kokouksen osanottajat siitä yksimielisesti sopivat. (22.7.2011/915)

Yhteisomistuksessa olevan kiinteistön osalta äänioikeutta käyttävät saapuvilla olevat yhteisomistajat yhteisesti. Jolleivät saapuvilla olevat yhteisomistajat ole käsiteltävästä asiasta yksimielisiä, kullakin yhteisomistajalla on vain omistamaansa osuutta vastaava äänioikeus.

Jos osakas on luovuttanut kiinteistönsä kuuluvan koko osuuden yhteiseen alueeseen tai yhteiseen erityiseen etuuteen, luovutuksensaaja saa hankkimansa osuuden perusteella osakkaan puhevallan osakaskunnan kokouksessa sen jälkeen, kun osuuden omistusoikeus on siirtynyt hänelle. Jos osakas on luovuttanut vain osan edellä tarkoitettusta osuudesta, luovutuksensaaja saa hankkimansa osuuden perusteella osakkaan puhevallan osakaskunnan kokouksessa sen jälkeen, kun osuus on kiinteistötoimituksessa siirretty tai määrätty hänen omistamaansa kiinteistöön kuuluvaksi taikka kun osuus on muodostettu tilaksi. Luovuttaja ja luovutuksensaaja voivat kuitenkin sopia aikaisemmasta ajankohdasta puhevallan siirtymiselle. (14.7.2000/686)

9 §

Järjestäytyneen osakaskunnan kokouksen kutsuu koolle osakaskunnan hoitokunta tai toimitsija.

Järjestäytyneen osakaskunnan kokous on kutsuttava koolle, jos osakkaat, joiden yhteenlasketut osuudet edustavat vähintään kymmenettä osaa kaikista osuuksista, sitä määrättyä asiaa varten kirjallisesti vaativat.

10 §

Järjestäytymättömän osakaskunnan kokouksen kutsuu koolle joku osakkaista. Hän huolehtii myös muista kokouksen järjestämiseen liittyvistä tehtävistä.

Jos osakas ei halua huolehtia järjestäytymättömän osakaskunnan kokouksen koolle kutumisesta ja sen muusta järjestämisestä, hän voi pyytää Maanmittauslaitosta määräämään Maanmittauslaitoksen palveluksessa olevan virkamiehen, jonka tehtävänä on kiinteistötoimitusten suorittaminen, huolehtimaan kokouksen koolle kutumisesta ja järjestämisestä osakkaan ilmoittamalla tavalla. Edellä tässä momentissa tarkoitettujen tehtävien suorittamisesta peritään valtiolle maksu noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään. (13.12.2013/918)

11 §

Osakaskunnan kokouksesta tiedotetaan kaikille osakkaille lähetettävällä kirjeellä tai siitä annetaan tieto muulla tavoin todisteellisesti. Kokouskutsu voidaan antaa myös siten, että kokouksesta kuulutetaan yhdessä tai useammassa paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja ilmoitetaan kirjekortilla niille toisesta kunnasta oleville osakkaille, joiden osoite on tiedossa.

Jos kaksi tai useammat omistavat osakaskiinteistön yhteisesti, saadaan kutsukirje sen osalta toimittaa yhdelle yhteisomistajista. Kutsukirje on kuitenkin lähetettävä kaikille niille yhteisomistajille, jotka lähettämistä pyytävät ja ilmoittavat tätä varten osoitteensa.

Kutsu on asianmukaisesti toimitettu, kun edellä tarkoitetut kirjeet on postitettu ja ilmoitus julkaistu vähintään 14 päivää ennen kokousta.

Järjestäytyneen osakaskunnan säännöissä voidaan määrätä, että kokouksesta tiedotetaan osakkaille muulla luotettavalla tavalla.

12 §

Osakaskunnan kokouksessa saadaan päättää vain niistä asioista, jotka kokouskutsussa on mainittu.

13 §

Osakaskunnan kokouksessa toimii puheenjohtajana kokouksen valitsema henkilö.

Kokouksesta on laadittava pöytäkirja, jonka puheenjohtaja ja vähintään yksi kokouksessa sitä varten valittu tarkastaja allekirjoittavat.

14 §

Puheenjohtajan tultua valituksi on kokouksessa laadittava luettelo, johon merkitään läsnä olevat osakkaat sekä heidän omistamansa kiinteistöt ja niiden osuuksien suuruudet (äänestysluettelo). Äänestysluettelo tulee hyväksytyksi, jos enemmistö läsnä olevista osakkaista sitä kannattaa.

Osakaskunnan kokouksessa osakasta voi edustaa hänen valtuuttamansa asiamies. Jollei säännöissä toisin määrätä, kukaan ei saa äänestää äänimäärällä, joka on yli kolmekymmentä prosenttia kokouksessa läsnä olevien osakkaiden yhteisestä äänimäärästä. (14.7.2000/686)

15 §

Kokouksen päätökseksi katsotaan se mielipide, jonka puolesta enemmistö äänistä on annettu. Äänten mennessä tasan tulee päätökseksi pääluvun mukaan lasketun enemmistön mielipide. Jos äänet myös siten laskien menevät tasan, äänestyksen tuloksen ratkaisee puheenjohtajan mielipide, jos hän on osakas. Jos puheenjohtaja ei ole osakas tai kun kysymyksessä on vaali, ratkaisee arpa.

Osakaskunnan päätöksen tekemiseen vaaditaan, että päätöstä kannattaa vähintään kaksi kolmannesta äänestykseen osaa ottaneiden yhteisestä äänimäärästä ja vähintään yksi kolmannes äänestäneistä osakkaista, jos päätös tarkoittaa:

- 1) yhteisen alueen tai yhteisen erityisen etuuden taikka sen osan myymistä tai vuokraamista viittä vuotta pitemmäksi ajaksi;
- 2) yhteisen alueen käyttötarkoituksen pysyvää muuttamista;
- 3) osakaskunnan sääntöjen muuttamista;
- 4) velan ottamista;
- 5) osakkaiden suoritettavaksi tarkoitetun maksun määräämistä;
- 6) yhteisten alueiden yhdistämistä tai kiinteistöön kuuluvan alueen liittämistä yhteiseen alueeseen osakkuutta vastaan koskevan sopimuksen hyväksymistä;

- 7) osakkaiden pyydäksikköjen jakamista vesialueosuuksista poikkeavalla tavalla;
- 8) kalastuskunnan tehtävien siirtämistä kalastusalueen suoritettavaksi; taikka
- 9) yhteisen vesialueen käyttämistä kalastukseen muulla tavoin kuin siten, että kukin osakas tai se, joka laillisesti käyttää hänen kalastusoikeuttaan, kalastaa vesistössä.

(14.7.2000/686)

16 §

Edellä 15 §:n 2 momentin 1 ja 6 kohdassa tarkoitettu päätös on alistettava tuomioistuimen vahvistettavaksi, jos joku kokouksessa läsnä olevista osakkaista sitä vaatii. Päätös on vahvistettava, jos se on tehty lain mukaisesti eikä aiheuta taloudellista vahinkoa osakkaalle, joka ei ole päätöstä kannattanut. (14.7.2000/686)

Alistettu asia voidaan ottaa tuomioistuimessa käsiteltäväksi vasta sitten, kun 23 §:n 1 momentissa tarkoitettu määräaika kanteen nostamiseksi on päättynyt. Alistus ja edellä tarkoitettu kanne käsitellään yhdessä.

Jos 15 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu päätös koskee yhteisen alueen käyttötarkoituksen muuttamista yhteismetsälain (109/2003) 1 §:n 1 momentissa tarkoitetuksi yhteismetsäksi, päätös on alistettava asianomaisen metsäkeskuksen vahvistettavaksi. Päätös on vahvistettava, jos alue soveltuu metsätalouden harjoittamiseen yhteismetsänä. Päätöksen vahvistamista koskeva asia voidaan ratkaista vasta sitten, kun 23 §:n 1 momentissa tarkoitettu määräaika kanteen nostamiseksi on päättynyt tai ratkaisu, jolla tuomioistuin on hylännyt osakaskunnan päätöksen kumoamista koskevan päätöksen, on lainvoimainen. (14.2.2003/110)

17 §

Edustajiston kokouksessa edustaja käyttää äänivaltaa edustamiensa osakkaiden yhteenlasketun ääni- ja päätöksen mukaan.

Edustaja ei voi valtuuttaa toista toimimaan asiamiehenään kokouksessa.

Edustajiston kokouksesta, kokoonkutsumisesta ja päätöksistä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä osakaskunnan kokouksesta ja sen päätöksistä on säädetty.

Osakaskunnan säännöt

18 §

Järjestäytyneen osakaskunnan säännöissä on mainittava:

- 1) osakaskunnan nimi ja kotipaikka sekä osakaskunnalle kuuluva yhteinen alue tai yhteinen erityinen etuus;
- 2) hoitokunnan kokoonpano ja toimiaika;
- 3) kenellä on oikeus kirjoittaa osakaskunnan nimi;
- 4) milloin osakaskunnan varsinainen kokous pidetään ja mitä asioita siinä käsitellään;
- 5) osakkailta perittävien maksujen perusteet;
- 6) miten osakaskunnan hallinnon ja varainhoidon tarkastus järjestetään;
- 7) tilikausi, joka voi olla enintään neljä vuotta, jollei 32 b §:n 2 momentista muuta johdu, ja milloin tilinpäätös on tehtävä; (14.7.2000/686)
- 8) miten osakaskunnan kokous kutsutaan koolle ja muut tiedonannot toimitetaan osakkaille; sekä
- 9) muut osakaskunnan asioiden hoitoa varten tarpeelliset seikat.

Jos osakaskunnan sääntöjen mukaan päätösvaltaa käyttää osakaskunnan kokouksen sijasta edustajisto, on säännöissä lisäksi mainittava edustajien ja heidän varamiestensä lukumäärä ja toimiaika sekä miten heidät valitaan.

- Osakaskunnan säännöt ja sääntöjen muutos on alistettava aluehallintoviraston vahvistettaviksi, ja ne tulevat voimaan, kun vahvistamispäätös on saanut lainvoiman. Aluehallintoviraston on vahvistettava säännöt, jos ne ovat lain mukaiset eikä niistä aiheudu vahinkoa osakkaalle. (31.1.2014/99).

Hoitokunta ja toimitsija

19 §

Hoitokunnan tehtävänä on huolehtia osakaskunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä muusta käytännön toiminnasta.

Hoitokunta käyttää osakaskunnan puhevaltaa tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa sekä edustaa muutoin osakaskuntaa.

Osakaskunnan säännöissä voidaan määrätä, että hoitokunta voi osakaskunnan kokouksen sijasta käyttää päätösvaltaa osakaskuntaa koskevassa säännöissä määrättyssä merkitykseltään vähäisessä asiassa. (14.7.2000/686)

20 §

Jollei säännöissä ole toisin määrätty, hoitokunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja sekä vähintään puolet muista jäsenistä tai heidän varamiehistä on saapuvilla.

Päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmistö on kannattanut tai, jos äännet menevät tasan, se mielipide, johon puheenjohtaja on yhtynyt.

21 §

Kullakin hoitokunnan jäsenellä tulee olla henkilökohtainen varamies. Hoitokunta valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan.

Osakaskunnan kokous voi vapauttaa hoitokunnan jäsenen tai varajäsenen toimestaan kesken toimikauden ja valita tilalle uuden jäsenen tai varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Jos hoitokunnan jäsen tai varajäsen eroaa taikka pysyvästi estyy tehtävänsä hoitamasta, valitaan hänen tilalleen uusi henkilö jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

22 § (14.7.2000/686)

Osakaskunnan säännöissä voidaan määrätä, että osakaskunnalla on hoitokunnan sijasta tai sen lisäksi yksi tai useampi toimitsija. Toimitsijalla tulee olla varamies.

Jos osakaskunnalla on useampi toimitsija, heidän välisestään työnjaosta on määrättävä osakaskunnan säännöissä. Jos osakaskunnalla on hoitokunnan sijasta toimitsija, toimitsijasta on voimassa, mitä 19 §:ssä säädetään hoitokunnasta.

Mitä 21 §:n 2 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti toimitsijaan ja hänen varamieheensä.

Muutoksenhaku ja oikeudenkäynti

23 § (14.7.2000/686)

Osakkaalla, joka katsoo, ettei osakaskunnan, edustajiston tai hoitokunnan päätös ole syntynyt laillisessa järjestyksessä taikka että se on muutoin lain tai sääntöjen vastainen, on oikeus moittia päätöstä nostamalla kanne osakaskuntaa vastaan käräjäoikeudessa 60 päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Jos päätöksen johdosta on tehty 23 a §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus, osakkaalla on kuitenkin oikeus nostaa kanne osakaskuntaa vastaan käräjäoikeudessa 30 päivän kuluessa oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaamisesta. Oikeutta moitekanteen nostamiseen ei ole osakkaalla, joka on kokouksessa myötävaikuttanut päätöksen tekemiseen antamalla sille kannatuksensa. (22.7.2011/915)

Jos osakaskunnan, edustajiston tai hoitokunnan päätöstä on moitittu, tuomioistuin voi ennen asian lopullista ratkaisemista antaa luvan päätöksen täytäntöönpanoon heti, jos tähän on erityistä syytä eikä täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

23 a § (14.7.2000/686)

Sen estämättä, mitä 23 §:ssä säädetään, osakas, jonka oikeutta järjestäytyneen osakaskunnan, edustajiston tai hoitokunnan päätös koskee, voi, jollei päätöstä ole alistettava, vaatia osakaskunnan tai edustajiston kokoukselta päätöksen oikaisemista sillä perusteella, että päätös ei ole syntynyt laillisessa järjestyksessä taikka on lain, asetuksen tai osakaskunnan sääntöjen vastainen taikka loukkaa hänen oikeuttaan.

Oikaisuvaatimus on esitettävä 21 päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Järjestäytyneen osakaskunnan hoitokunnan on 30 päivän kuluessa oikaisuvaatimuksen tekemisestä kutsuttava osakaskunnan tai edustajiston kokous koolle käsittelemään oikaisuvaatimus tai päätettävä samassa ajassa, ettei oikaisuvaatimusta saateta osakaskunnan tai edustajiston kokouksen käsiteltäväksi. Hoitokunnalla on myös oikeus itse samassa ajassa ratkaista hoitokunnan tekemää päätöstä koskeva oikaisuvaatimus.

Jollei oikaisua suoriteta, oikaisun pyytjä voi moittia päätöstä nostamalla kanteen osakaskuntaa vastaan käräjäoikeudessa 30 päivän kuluessa oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaamisesta.

23 b § (31.1.2014/99)

Edellä 16 §:n 3 momentissa ja 18 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä sijaitsee pääosa yhteisestä alueesta. Edellä 18 §:n 3 momentissa tarkoitettun päätöksen osalta toimivaltainen on lisäksi se hallinto-oikeus, jonka tuomiopiirissä sijaitsee pääosa niiden kiinteistöjen alueesta, joihin yhteinen erityinen etuus kuuluu.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

24 §

Jos järjestäytymätön osakaskunta on ryhtynyt oikeudenkäyntiin, on oikeudenkäynnin vireille panemista vastustanut osakas velvollinen osallistumaan oikeudenkäynnin kustannuksiin enintään sillä määrällä, joka vastaa hänelle osakkaana oikeudenkäynnistä tullutta etua.

Jos osakaskunta päättää, että yhteistä aluetta tai yhteistä erityistä etuutta koskevaa oikeudenkäyntiä tai viranomaisessa käsiteltävää asiaa ei panna vireille tai ei jatketa, taikka jollei osakaskunta muutoin valvo etuaan yhteistä aluetta tai yhteistä erityistä etuutta koskevassa, tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa käsiteltävässä asiassa, osakas saa kuitenkin ajaa kannetta tai muutoin valvoa osakaskunnan etua asiassa. Mitä siinä oikeudenkäynnissä tai muutoin tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa käsiteltävässä asiassa voitetaan, tulee osakaskunnan hyväksi. Muut osakkaat ovat velvollisia osallistumaan oikeudenkäynnistä tai osakaskunnan edun valvonnasta aiheutuneisiin kustannuksiin enintään siihen määrään, joka vastaa heille oikeudenkäynnistä tai edun valvonnasta tullutta hyötyä. (14.7.2000/686)

25 § (14.7.2000/686)

Asiassa, jossa osakaskunta on asianosaisena tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa, myös osakkaalla on oikeus käyttää puhevaltaa omalla kustannuksellaan omasta osuudestaan sen estämättä, mitä 24 §:ssä säädetään.

26 § (14.7.2000/686)

Jos osakaskunta on järjestäytynyt, haaste tai muu ilmoitus katsotaan osakaskunnalle toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi jollekulle hoitokunnan jäsenelle tai toimitsijalle.

Järjestäytymätön osakaskunta voidaan haastaa vastaajaksi oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 14 §:n 1 momentin mukaisesti.

Jollei muualla säädetä toisin, ilmoitus voidaan antaa järjestäytymättömälle osakaskunnalle tiedoksi noudattaen haasteen tiedoksiantomenettelyä.

Järjestäytymättömän osakaskunnan kokous tai kaikki osakkaat yksimielisesti voivat päätöksellään valtuuttaa yhden tai useamman osakkaan tai muun henkilön osakaskunnan edustajana vastaanottamaan ja saattamaan osakaskunnan käsiteltäviksi 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja tiedoksiantoja.

Täytäntöönpano

27 §

Yhteinen alue tai yhteinen erityinen etuus voidaan ulosmitata osakaskunnan velasta. Ulosottoon sovelletaan, mitä ulosottolaissa on säädetty kiinteän omaisuuden ulosmittauksesta ja myymisestä.

Erinäisiä säännöksiä

28 §

Osakaskunnan kokouksen päätöksellä ei saa antaa osakkaiden tai osakaskunnan kustannuksella kenellekään osakkaalle tai jollekin muulle ilmeisesti epäoikeutettua etua.

28 a § (14.7.2000/686)

Osakkaalla on oikeus, jollei osakaskunta toisin päätä tai jollei osakaskunnan säännöissä toisin määrätä tai jollei muussa laissa säädetä toisin, käyttää yhteistä aluetta sen käyttötarkoitus huomioon ottaen hyväkseen sillä tavoin, ettei se estä muita osakkaita vastaavanlaisella tavalla käyttämästä aluetta hyväkseen. Jollei kaikkien osakkaiden alueen käyttötarkoituksen vuoksi ole mahdollista käyttää hyväkseen aluetta tarvettaan vastaavassa määrin, alueen käyttö on järjestettävä osuuksien mukaisessa suhteessa sopimalla tai osakaskunnan päättämällä tavalla.

Jollei osakaskunnan päätöksestä, säännöistä tai muusta laista muuta johdu, osakas saa ilman muiden osakkaiden suostumusta tai osakaskunnan lupaa käyttää yhteistä aluetta hyväkseen alueen käyttötarkoituksesta poikkeavalla tavalla tai ryhtyä muuhun aluetta koskevaan toimenpiteeseen tapauksissa, joissa se ei aiheuta muille osakkaille haittaa tai häiriötä taikka estä heitä vastaavanlaisella tavalla käyttämästä aluetta hyväkseen osakkuuden mukaisessa suhteessa.

Jos osakkaan 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun käyttöön tai alueeseen kohdistamaan toimenpiteeseen vaaditaan muussa laissa tarkoitettu lupa, osakkaalla on oikeus panna lupa-asia vireille.

29 §

Jollei hoitokunta tai toimitsija kutsu koolle osakaskunnan tai edustajiston kokousta, joka sääntöjen tai kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan on pidettävä määrätynä aikana, osakkaalla tai edustajiston jäsenellä on oikeus toimittaa kutsu osakaskunnan kustannuksella. Sama koskee sellaisen kokouksen koolle kutsumista, jota koskeva vaatimus on tehty 9 §:n 2 momentin mukaisesti, jollei kutsua ole toimitettu kolmen viikon kuluessa siitä, kun vaatimus kokouksen pitämisestä esitettiin hoitokunnalle tai toimitsijalle.

30 §

Jos osakas on kokouksen tiedottamista tai 10 §:n 2 momentissa tarkoitetun pyynnön tekemistä varten taikka muusta sellaisesta syystä joutunut panemaan omia varojaan osakaskunnan asian hoitamiseen, hänellä on oikeus saada kustannukset takaisin osakaskunnalta.

Jos osakas on ilmeisen aiheuttomasti kutsunut kokoon osakaskunnan kokouksen, kokouksesta aiheutuneet kustannukset jäävät hänen vahingokseen.

30 a § (14.7.2000/686)

Hoitokunnan jäsen, toimitsija ja osakaskunnan toimihenkilö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut osakaskunnalle. Sama koskee tätä lakia tai osakaskunnan sääntöjä rikkomalla osakaskunnan jäsenelle aiheutettua vahinkoa.

Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

Kanne osakaskunnalle aiheutetun vahingon korvaamisesta voidaan nostaa myös osakaskunnan kotipaikan tuomioistuimessa.

31 § (14.7.2000/686)

Osakaskunta voi hankkia osakaskiinteistölle kuuluvan osuuden yhteiseen alueeseen tai yhteiseen erityiseen etuuteen. Hankittu osuus on liitettävä osakaskiinteistöihin niiden osuuksien mukaisessa suhteessa toimituksessa, josta on voimassa, mitä kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 13 luvussa osuuden tai etuuden siirtämisestä kiinteistöstä toiseen säädetään. Siirto voidaan suorittaa siinäkin tapauksessa, että jokin osakaskiinteistö sijaitsee toisessa kunnassa.

Osakaskunta voi hankkia omistukseensa kiinteistön tai määräalan yhteiseen alueeseen liittämistä varten. Kiinteistön ja määräalan liittämisestä yhteiseen alueeseen säädetään kiinteistönmuodostamislain 13 luvussa. (22.7.2011/915)

31 a § (14.7.2000/686)

Jos yhteisen alueen tai erityisen etuuden osakaskunta on järjestäytynyt tässä laissa säädetyllä tavalla, yhteistä aluetta tai yhteistä erityistä etuutta koskeva korvaus maksetaan osakaskunnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu korvaus maksetaan järjestäytymättömän osakaskunnan osakkaille, jos osakkaat ovat tiedossa ja jos korvaus on merkittävä. Korvaus maksetaan kuitenkin järjestäytymättömälle osakaskunnalle, jos korvaus on vähäinen taikka osakassuhteiden selvittämisen tai maksujen suorittamisen kustannukset maksettavan korvauksen määrään verrattuna ovat ilmeisen suuret. Jollei osakaskunta ole tehnyt päätöstä siitä, miten korvaus on sille maksettava, korvaus talletetaan aluehallintovirastoon. Jos talletettua korvausta ei nosteta 14 päivän kuluessa, aluehallintoviraston on talletettava korvaussumma pankkiin sitä varten perustettavalle tilille ja tallettamisessa noudatetaan, mitä rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään. (22.7.2011/915)

Talletettu korvaus on maksettava osakaskunnalle sen jälkeen, kun osakaskunta on järjestäytynyt taikka kokouksessaan päättänyt korvauksen nostamisesta sekä valinnut tehtävän hoitamista varten asiamiehen. Ennen kuin korvaus on maksettu osakaskunnalle, aluehallintoviraston on maksettava korvaussummasta järjestäytymättömän osakaskunnan osakkaalle kuuluva osuus, jos osakas esittää luotettavan selvityksen osuutensa suuruudesta. (22.7.2011/915)

32 §

Jos osakaskunnalle maksettu korvaus on jaettu osakkaille, kukin osakas on henkilökohtaisesti vastuussa nostamiensa varojen palauttamisesta korkoineen siinä tapauksessa, että varoja joudutaan sitoumuksen, tuomion tai muun vastaavan perusteen nojalla palauttamaan maksajalle tai sille, jolle hänen oikeutensa on siirtynyt. Tällainen maksu saadaan periä osakkaalta samassa järjestyksessä kuin osakaskunnalta.

32 a § (14.7.2000/686)

Osakaskunnan rahavarat on talletettava osakaskunnan lukuun avatulle tilille pankissa, jos osakkaat, joiden yhteenlasketut osuudet edustavat vähintään kymmenettä osaa kaikista osuuksista, sitä vaativat. Osakaskunnan merkittävä rahaliikenne on hoidettava pankin kautta.

32 b § (14.7.2000/686)

Jos osakaskunta ei ole kirjanpitolain (1336/1997) mukaan kirjanpitovelvollinen ja jos osakkaat eivät yksimielisesti toisin sovi, osakaskunnan tuloja ja menoja koskevat asiakirjat, tositteet ja liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt, siten järjestettyinä, että tositteiden ja kirjausten välinen yhteys voidaan vaikeuksitta todeta.

Osakaskunnasta, joka harjoittaa sellaista liike- tai ammattitoimintaa, jonka perusteella osakaskunta on kirjanpitolain mukaan kirjanpitovelvollinen, on voimassa, mitä kirjanpitolaissa säädetään.

32 c § (14.7.2000/686)

- Osakkaalla on oikeus osakaskunnassa tutustua osakaskunnan kirjanpitoon ja muihin osakaskunnan toimintaan liittyviin asiakirjoihin. Osakkaalla on oikeus käyttää avustajaa sekä oikeus saada jäljennöksiä kirjanpidosta ja muista asiakirjoista. Tällöin osakaskunnalla on oikeus saada osakkaalta korvaus osakaskunnalle aiheutuneista asiakirjojen jäljentämis- ja lähettämiskuluista.

33 § (13.12.2013/918)

Osakaskunnan säännöistä on lähetettävä Maanmittauslaitokselle ja aluehallintovirastolle ote, josta ilmenevät 18 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot. Samoin Maanmittauslaitokselle ja aluehallintovirastolle on lähetettävä tiedot hoitokunnan puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta tai toimitsijasta ja hänen varamiehestään sekä heidän osoitteistaan.

33 a § (14.7.2000/686)

Jos koko yhteinen alue lunastetaan tai jaetaan osakaskiinteistöjen kesken taikka myydään ulosottotoimin tai muutoin osakaskunnan kokouksen päätöksellä osakkaiden hyväksi, osakaskunnan kaikki velat erääntyvät maksettaviksi, ja osakaskunta on katsottava purkautuneeksi, kun sen velat on maksettu. Jos kaikki osakaskunnan velkojat eivät ole osakaskunnan tiedossa, osakaskunnan on otettava julkinen haaste tuntemattomille velkojille. Jos osakaskunnan varat ovat velkoja suuremmat ja osakaskunnan osakkaiden välisistä oikeussuhteista ei muuta johdu, ylijäämä on jaettava heidän keskenään osakaskiinteistöjen osuuksien mukaan.

Kun yhteinen alue 1 momentin mukaisesti on lunastettu, jaettu tai myyty, hoitokunnan tai toimitsijan taikka, jollei näitä ole, jonkun osakkaista on ilmoitettava osakaskunnan purkautumisesta Maanmittauslaitokselle 45 päivän kuluessa siitä, kun osakaskunnan velat on maksettu. (13.12.2013/918)

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään yhteisen alueen osakaskunnan purkamisesta ja purkautumisesta, koskee soveltuvin osin yhteisen erityisen etuuden osakaskuntaa, jos koko yhteinen erityinen etuus jaetaan osakaskiinteistöjen kesken tai lakkautetaan.

34 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

35 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1989, ja sillä kumotaan eräistä yhteisistä alueista ja niihin verrattavista etuuksista 9 päivänä toukokuuta 1940 annettu laki (204/40) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

36 §

Jos yhteisen alueen tai yhteisen erityisen etuuden hallinto on ennen tämän lain voimaantuloa järjestetty pysyvästi eräistä yhteisistä alueista ja niihin verrattavista etuuksista annetun lain 7 §:n mukaisesti, katsotaan tällaisen alueen tai etuuden osakkaiden muodostavan tässä laissa tarkoitetun järjestäytyneen osakaskunnan. Sanottuun osakaskuntaan sovelletaan tämän lain järjestäytynyttä osakaskuntaa koskevia säännöksiä, jos vahvistetusta ohjesäännöstä ei muuta johdu.

Jos osakkaat ovat ennen tämän lain voimaantuloa sopineet yhteisen alueen tai yhteisen erityisen etuuden hallinnosta, jää sopimus edelleen voimaan.

Jos laissa tai asetuksessa on viitattu lainkohtaan, jonka sijaan on tullut tämän lain säännös, on tämän lain säännöstä sovellettava.

HE 22/89, I-tvk.miet. 10/89, svk.miet. 59/89

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

12.4.1995/566:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

HE 227/94, MmVM 45/94

14.7.2000/686:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Jos yhteisen vesialueen osakkaat ovat tämän lain voimaan tullessa järjestäytyneet sekä yhteisalue lain mukaisena osakaskuntana että kalastuslain mukaisena kalastuskuntana, yhteisalue lain mukaisen osakaskunnan säännöt lakkaavat olemasta voimassa, ja osakaskunnassa ovat voimassa kalastuskunnan säännöt, kunnes ne on muutettu yhteisalue lain säännösten mukaisiksi. Siltä osin kuin säännöt ovat ristiriidassa yhteisalue lain kanssa, noudatetaan kuitenkin yhteisalue lakia.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa kalastuskunnan johtokunta jatkaa yhteisen vesialueen osakaskunnan hoitokuntana, kunnes osakaskunnan kokouksessa valitaan uudet hoitokunnan jäsenet.

HE 198/1999, MmVM 6/2000, EV 70/2000

14.2.2003/110:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2003.

HE 240/2002, MmVM 13/2002, EV 248/2002

22.12.2009/1465:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 161/2009, HaVM 18/2009, EV 205/2009

22.7.2011/915:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2011.

HE 265/2009, MmVM 28/2010, EV 307/2010

13.12.2013/918:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

HE 68/2013, MmVM 7/2013, EV 102/2013

31.1.2014/99:

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

L 99/2014 tulee voimaan 1.9.2014 L:n 75/2014 mukaisesti.

HE 121/2013, MmVM 17/2013, EV 186/2013

Finlex > Lainsäädäntö > Ajantasainen lainsäädäntö > Vuosi 1989 > 18.8.1989/758

Finlex ® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu. Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Publishing Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.